

**การเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างการจ้างพนักงานกับ
การจ้างเหมาตัวแทน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับ
การใช้น้ำประปาชั่วคราว : กรณีศึกษาสำนักงานประปา
สาขาแม่จันศรี การประปานครหลวง**

นางสาวมานี อติเรกถาวร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**Operations Cost Comparison between Hiring Employees and Outsourcing for
Meter Reading and Temporary Suspension of Water Service : A Case Study of
Metropolitan Waterworks Authority' Mansri Branch**

Miss Manee Aderekthavorn

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว : กรณีศึกษาสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี การประปานครหลวง

ชื่อและนามสกุล นางสาวมานี อติเรกถาวร

แขนงวิชา บริหารธุรกิจ

สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จิราภรณ์ สุชัยมสกา

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์จิราภรณ์ สุชัยมสกา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศรีธนา บุญญเศรษฐ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ อนุมัติให้รับการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วันที่ 17 เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๖๖

การศึกษาค้นคว้าอิสระ การเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว : กรณีศึกษาสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี การประปานครหลวง

ผู้ศึกษา นางสาวมานี อติเรกถาวร **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จักรภรณ์ สุทธิम्मสกา **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน (2) ศึกษาแนวทางการใช้รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสมและให้บังเกิดผลในอนาคต

วิธีการศึกษา ทำการศึกษาจากข้อมูลการปฏิบัติงานและต้นทุนการดำเนินงานของงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ในปี 2550-2552 ในพื้นที่การให้บริการน้ำประปาของสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารรายงานต่างๆ และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง 4 กลุ่ม ได้แก่ หัวหน้าส่วนอ่านมาตร พนักงานและตัวแทนส่วนอ่านมาตร หัวหน้าส่วนจัดเก็บและรับเงิน และ พนักงานและตัวแทนจัดเก็บและรับเงิน นำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อหาผลแตกต่างและวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้นของรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน โดยใช้ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า (1) ต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำของการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 2551 และ 2550 เป็นร้อยละ 76.84 75.69 และ 74.46 ตามลำดับ และต้นทุนการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 2551 และ 2550 เป็นร้อยละ 92.47 92.06 และ 94.64 ตามลำดับ (2) รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสม ควรเป็นการจ้างเหมาตัวแทน เนื่องจากมีต้นทุนดำเนินงานต่ำกว่ารูปแบบการจ้างเป็นพนักงาน

คำสำคัญ : การเปรียบเทียบต้นทุน การจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน งานอ่านมาตรวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว สำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาต้องขอขอบพระคุณท่านผู้ให้
ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย

1. คุณทวี แก้วจินดา หัวหน้าส่วนอ่านมาตร
2. คุณวิมลศรี กลั่นเจริญ หัวหน้าส่วนจัดเก็บและรับเงิน
3. พนักงานและตัวแทนงานอ่านมาตร ส่วนอ่านมาตร ทุก ๆ ท่าน
4. พนักงานและตัวแทนงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว

ส่วนจัดเก็บและรับเงิน ทุก ๆ ท่าน

และขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์จักรกรณ สุทธิมมสภา อาจารย์ที่ปรึกษา และท่านรอง
ศาสตราจารย์ศรีธนา บุญญเศรษฐ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาให้ความช่วยเหลือ แก้ไข
ตลอดจนให้คำแนะนำ

ผู้ศึกษาเชื่อมั่นว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อองค์กร ผู้ศึกษาจึงขอ
มอบความดีทั้งหมดนี้แก่ท่านทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ

มานี อติเรกถาวร

พฤษภาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
กรอบแนวคิดของการศึกษา	4
ขอบเขตการศึกษา	4
คำนิยามศัพท์	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ข้อจำกัดในการศึกษา	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
มาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ	7
การจ้างเหมาบริการ	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับต้นทุน	15
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	19
ขอบเขตการศึกษา	19
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	19
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 4 ผลการศึกษา	23
ส่วนที่ 1 การเปรียบเทียบต้นทุนระหว่างรูปแบบการจ้างเป็นพนักงาน กับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานอ่านมาตรวัดน้ำ ของส่วนอ่านมาตร	23
ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบต้นทุนระหว่างรูปแบบการจ้างเป็นพนักงาน กับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของส่วนจัดเก็บและรับเงิน	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
สรุปการศึกษา.....	46
อภิปรายผล	47
ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	53
ก แบบสัมภาษณ์หัวหน้าส่วนและพนักงานประจำ/ตัวแทนของ งานอ่านมาตรวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว.....	54
ข สัญญาตั้งตัวแทน.....	59
ค ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง การประสานครหลวง ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ของงานอ่านมาตรวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว	63
ประวัติผู้ศึกษา	72

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	ตารางการแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประปาสาขา..... 2
ตารางที่ 3.1	พื้นที่การให้บริการน้ำประปาเพื่อออกใบแจ้งหนี้ค่าน้ำประปา..... 21
ตารางที่ 4.1	ตัวอย่างตารางผลงานการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ ประจำเดือนมิถุนายน 2552 25
ตารางที่ 4.2	ตัวอย่างตารางผลงานการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ ประจำเดือนกรกฎาคม 2552 25
ตารางที่ 4.3	ตัวอย่างตารางข้อมูลวันที่ดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ ประจำเดือนกรกฎาคม 2552 26
ตารางที่ 4.4	ต้นทุนการจ้างพนักงานประจำ งานอ่านมาตรวัดน้ำ..... 27
ตารางที่ 4.5	บัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง 28
ตารางที่ 4.6	ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน งานอ่านมาตรวัดน้ำ..... 32
ตารางที่ 4.7	การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับ การจ้างเหมาเป็นตัวแทน งานอ่านมาตรวัดน้ำ..... 33
ตารางที่ 4.8	ผลเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับ การจ้างเหมาเป็นตัวแทนต่อการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ 1 ราย..... 34
ตารางที่ 4.9	ตัวอย่างตารางผลงานการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ประจำเดือนมกราคม 2552- กรกฎาคม 2552 37
ตารางที่ 4.10	ตัวอย่างตารางข้อมูลวันที่ดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ประจำเดือนกรกฎาคม 2552 38
ตารางที่ 4.11	ต้นทุนการจ้างพนักงานประจำ งานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว..... 39
ตารางที่ 4.12	ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว..... 41
ตารางที่ 4.13	การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับ การจ้างเหมาเป็นตัวแทน งานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว..... 42
ตารางที่ 4.14	ผลเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับ การจ้างเหมาเป็นตัวแทนต่อการดำเนินงาน งานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว 1 ราย 43

ณ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการศึกษา.....	4
ภาพที่ 3.1 แผนผังองค์กร.....	20

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติการประปานครหลวง ให้โอนกิจการประปากรุงเทพมหานคร โยธาเทศบาล การประปานครบุรี การประปาเทศบาลนครธนบุรี และประปาเทศบาลสมุทรปราการ รวมเป็นกิจการเดียวกัน เรียกว่าการประปานครหลวง เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2510 ประธานกรรมการการประปานครหลวง ท่านแรก คือ พล.อ.ประภาส จารุเสถียรและแต่งตั้งอธิบดีกรมโยธาเทศบาล นายดำรงค์ ชลวิจารณ์ เป็นผู้ว่าการการประปานครหลวง โดยมีอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.การประปานครหลวง พ.ศ.2510 ดังนี้คือ

1. สำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปา
2. ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัด สมุทรปราการ และควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ดังกล่าว
3. ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกันหรือเป็นประโยชน์แก่การประปา และดำเนินถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน

การประปานครหลวงได้แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบสำหรับให้บริการประชาชน เป็น 4 ภาค แต่ละภาคแบ่งย่อยเป็นสาขา ปัจจุบันมีสาขา 15 สาขา ดังนี้

ตารางที่ 1.1 ตารางการแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานประปาสาขา

ภาค 1	ภาค 2	ภาค 3	ภาค 4
สำนักงานประปาสาขา สุขุมวิท	สำนักงานประปาสาขา แม่น้ำศรี	สำนักงานประปา สาขานนทบุรี	สำนักงานประปาสาขา ตากสิน
สำนักงานประปาสาขา พระโขนง	สำนักงานประปาสาขาทุ่ง มหาเมฆ	สำนักงานประปา สาขาบางเขน	สำนักงานประปาสาขา บางกอกน้อย
สำนักงานประปาสาขา สมุทรปราการ	สำนักงานประปาสาขา พญาไท	สำนักงานประปา สาขาประชาชื่น	สำนักงานประปาสาขา ภาษีเจริญ
-	สำนักงานประปาสาขา ลาดพร้าว	สำนักงานประปา สาขามีนบุรี	สำนักงานประปาสาขา บางบัวทอง

สำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรีเป็นหน่วยงานหนึ่งของการประปานครหลวงใน สายงานบริการ สถานที่ตั้ง 1203 ถนนนครไชยศรี แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ มีขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบผู้ใช้น้ำ 6 เขต ได้แก่ เขตราชเทวี เขตปทุมวัน เขตดุสิต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตพระนคร โครงสร้างองค์กรแบ่งออกเป็น 4 กอง ได้แก่ กองธุรกิจบริการ กองบริการ กองบำรุงรักษา กองรายได้

สำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี การประปานครหลวง เป็นองค์กรหนึ่งในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในภาครัฐ

ปราชญ์ จิตกรรมกิจศิลป์ (2531 : 387-388) ได้กล่าวถึงความหมายของรัฐวิสาหกิจไว้ว่า รัฐวิสาหกิจ คือ องค์กรที่มีวัตถุประสงค์พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางสังคมและการเมืองด้วย นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจยังมีคุณลักษณะอื่นอีกที่ทำให้ รัฐวิสาหกิจแตกต่างไปจากองค์กรอื่นทั่ว ๆ ไป คือ รัฐวิสาหกิจจะคำนึงถึงการผสมผสานของวัตถุประสงค์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งเกิดขึ้นทั้งในประเทศพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งทำให้รัฐวิสาหกิจประสบปัญหาในการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย

จากวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่ารัฐวิสาหกิจ คือ องค์กรที่มีเอกลักษณ์ของความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยรัฐบาลจะสนับสนุนในเรื่องของเงินทุนทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยรัฐบาลมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในฐานะเป็นผู้พิทักษ์ผลประโยชน์ของสังคม จากการศึกษาที่รัฐวิสาหกิจมีวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ เช่น รัฐวิสาหกิจมีอำนาจผูกขาดในการผลิตสินค้าและบริการอันเป็นประโยชน์ต่อชุมชน เพื่อให้ชุมชนมี

ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งนอกจากจะใช้รัฐวิสาหกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจแล้ว รัฐบาลยังสามารถใช้รัฐวิสาหกิจเป็นเครื่องมือในการบรรลุวัตถุประสงค์ทางด้านสังคมและการเมืองด้วย

แต่เดิมสำนักงานประปาสาขาแม่เมาะ การประปานครหลวง ได้ดำเนินการจ้างโดยใช้ระบบพนักงานประจำและระบบลูกจ้างประจำ ต่อมาปัจจุบันได้ใช้ระบบการจ้างเหมาบริการจากภาคเอกชน ตามนโยบายการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานของรัฐ ดังหนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุด ที่ กค 0526.5/ว 131 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2541 กำหนดว่า เนื่องจากรัฐมีนโยบายปรับลดขนาดกำลังคนภาครัฐ เช่น ให้ส่วนราชการยุบเลิกตำแหน่งลูกจ้างประจำหมวดแรงงานที่ว่างลง และให้จัดจ้างเอกชนดำเนินงานแทน หรือยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการที่เกษียณอายุ ฯลฯ ดังนั้น เพื่อให้ส่วนราชการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจ้างเหมาเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการเป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ เห็นสมควรให้ส่วนราชการใช้ดุลพินิจในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจ้างเหมาเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการ กรณีส่วนราชการจำเป็นต้องจ้างเอกชนดำเนินงาน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว : กรณีศึกษาสำนักงานประปาสาขาแม่เมาะ การประปา นครหลวง ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษารูปแบบการจ้างในการดำเนินงานภาคสนามเฉพาะงานอ่านมาตรวัดน้ำของส่วนอ่านมาตรวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของส่วนจัดเก็บและรับเงิน ที่มีรูปแบบการจ้างงาน 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการจ้างเป็นพนักงานประจำ
2. รูปแบบการจ้างเป็นตัวแทน

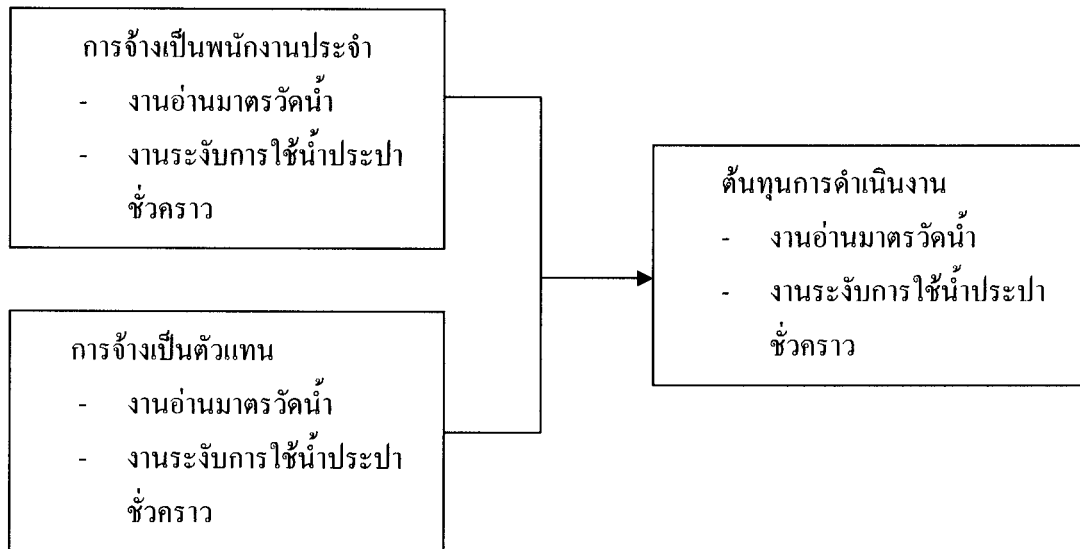
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนในการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการใช้รูปแบบการจ้างในการดำเนินงานที่เหมาะสมและให้บังเกิดผลในอนาคต

3. กรอบแนวคิดของการศึกษา

การศึกษารุ่นนี้ได้ใช้รูปแบบการจ้างในการดำเนินงานระหว่างพนักงานกับตัวแทน เป็นปัจจัยในการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการศึกษา

4. ขอบเขตการศึกษา

4.1 ศึกษารูปแบบการจ้างในการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวโดยมุ่งเน้นเฉพาะด้านการปฏิบัติงานด้านภาคสนาม เพื่อ เปรียบเทียบต้นทุนการดำเนินงาน ของสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี เท่านั้น

4.2 ระยะเวลาการดำเนินการศึกษา ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2552 – 15 ตุลาคม 2552 รวมเวลา 4 เดือน

5. คำนิยามศัพท์

การเปรียบเทียบต้นทุน หมายถึง การพิจารณาความแตกต่างของตัวเลขที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการจ้างพนักงานกับต้นทุนการจ้างเหมาตัวแทนในงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว

ต้นทุน หมายถึง เงินที่จ่ายออกไป อันได้แก่ เงินเดือน เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สวัสดิการต่าง ๆ เงินค่าตอบแทนต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับบริการด้านการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำและการปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ไม่ว่าจะในรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานหรือเป็นรูปแบบการจ้างเหมาเป็นตัวแทน อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงาน หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นรายเดือน อันได้แก่ เงินเดือน เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สวัสดิการต่าง ๆ เงินค่าตอบแทนต่าง ๆ ที่จ่ายออกไป เพื่อให้ได้รับบริการด้านการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำและการปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน หมายถึง เงินที่จ่ายไปตามที่ระบุในสัญญา ที่จ่ายเฉพาะค่าตอบแทนการปฏิบัติงานเป็นราย ๆ ไป ที่มีมูลค่าต่อรายสูงกว่าการจ้างเป็นพนักงาน ตามเงื่อนไขการปฏิบัติงานที่การประปานครหลวงได้กำหนดไว้ เพื่อให้ได้รับบริการด้านการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำและการปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

งานอ่านมาตรวัดน้ำ หมายถึง การปฏิบัติงานโดยพนักงานและตัวแทนการประปานครหลวง ด้วยวิธีการอ่านน้ำมาตรวัดน้ำ โดยใช้เครื่องมือ IT ที่เรียกว่าเครื่องอ่านน้ำ handheld พร้อมการพิมพ์ใบแจ้งหนี้

งานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว หมายถึง การปฏิบัติงานโดยพนักงานและตัวแทนการประปานครหลวง ด้วยวิธีการปิดประตูน้ำหน้ามาตรวัดน้ำพร้อมผูกลวดทองแดงปิดประกาศระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว กรณีผู้ใช้น้ำค้างชำระค่าน้ำประปาหลังจากครบกำหนดชำระตามใบแจ้งหนี้

การจ้างเป็นพนักงาน หมายถึง พนักงานการประปานครหลวงที่มีชื่อตำแหน่งงานในระดับต่าง ๆ ได้รับอัตราเงินเดือน สวัสดิการต่าง ๆ ของการประปานครหลวง รวมทั้งค่าตอบแทน Incentive (ค่าส่งเสริมการปฏิบัติงาน) กรณีปฏิบัติงานเกินมาตรฐานที่การประปานครหลวงกำหนดไว้

การจ้างเหมาเป็นตัวแทน หมายถึง พนักงานที่ไม่มีชื่อตำแหน่งงานในระดับต่าง ๆ ไม่ได้รับอัตราเงินเดือน สวัสดิการต่าง ๆ ของการประปานครหลวง แต่จะได้รับเฉพาะค่าตอบแทน Incentive (ค่าส่งเสริมการปฏิบัติงาน) เป็นราย ๆ ไป ที่มีมูลค่าต่อรายสูงกว่าพนักงาน

สำนักงานประปาสาขา หมายถึง หน่วยงานหนึ่งของการประปานครหลวงในสายงานบริการ ที่ดูแลรับผิดชอบผู้ใช้น้ำตามขอบเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงต้นทุนในการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของการจ้างพนักงานและการจ้างเหมาตัวแทน
2. เพื่อทราบผลเปรียบเทียบต้นทุนการดำเนินงานในการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน
3. เพื่อทราบถึงรูปแบบการจ้างในการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวที่เหมาะสม
4. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน ให้กับสำนักงานประปาสาขาอื่น ๆ ต่อไป

7. ข้อจำกัดในการศึกษา

เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของการจ้างพนักงานและการจ้างเหมาตัวแทน ไม่สามารถเก็บข้อมูลทุกิติภูมิในอดีตได้ ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีการสัมภาษณ์จากพนักงานและตัวแทน แล้วใช้ข้อมูลปีปัจจุบันเป็นฐานการศึกษาย้อนหลังของปีที่ผ่าน ๆ มา ในการคำนวณต้นทุนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยอ้างอิงกับข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ของการประปานครหลวง ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว : กรณีศึกษา สำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี การประปานครหลวง” ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. มาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ
2. การจ้างเหมาบริการ
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับต้นทุน

1. มาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ

มาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ มีความสอดคล้องในรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (ทิพย์วรรณ กาญจนเชษฐ, 2546: 32-34)

1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

ได้กำหนดให้ปรับปรุงบทบาทการบริหารจัดการของส่วนราชการด้วยการลดบทบาทในการดำเนินกิจกรรมของภาครัฐ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและภาคเอกชนเข้ามา มีบทบาทมากขึ้น ลดขนาดโครงสร้างและกำลังคนของระบบราชการและสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการลงทุนด้านบริหารการศึกษา ด้านสาธารณสุขและด้านบริการโครงสร้างพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ

1.2 นโยบายของรัฐบาล

รัฐบาลได้มีนโยบายที่ชัดเจนในการปรับเปลี่ยนบทบาทโดยให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินงานบางอย่างแทนส่วนราชการ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังนี้

1.2.1 มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้เป็นไปอย่างประหยัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

1.2.2 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 เห็นชอบให้จัดกลุ่มภารกิจของรัฐออกเป็น 6 กลุ่ม คือ

- ภารกิจที่เป็นของส่วนราชการ
- ภารกิจที่เป็นของรัฐวิสาหกิจ
- ภารกิจที่ควรให้ภาคเอกชนดำเนินการ
- ภารกิจที่เป็นของท้องถิ่น
- ภารกิจที่เป็นขององค์กรประชาชน
- ภารกิจที่ควรจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน

1.2.3 แผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ มีวิธีการปรับเปลี่ยนระบบบริหารบุคคลให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ พัฒนารูปแบบการจ้างงานในภาครัฐให้มีความหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเงื่อนไขการทำงานและรูปแบบองค์กรโดยการจ้างงานเฉพาะเรื่อง การรับงานร่วมกัน (Job Sharing) การจ้างงานในระบบเปิด

1.3 มติคณะรัฐมนตรี ซึ่งเกี่ยวข้องกับมาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ

1.3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการพิจารณาใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงต้นทุน ค่าใช้จ่ายด้านบุคคล และมีขนาดกำลังคนที่เหมาะสม ซึ่งเน้นด้านคุณภาพมากกว่าปริมาณ เพื่อปรับขนาดภาครัฐให้กะทัดรัดและมีประสิทธิภาพสูง(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0201/ว 24 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2537)

1.3.2 จัดลำดับความสำคัญของงาน เพื่อนำอัตราหรือเกลี่ยอัตราให้กับงานที่มีความสำคัญมากกว่า (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0201/ว 24 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2537)

1.3.3 งานที่สามารถจ้างเหมาบริการเอกชนได้ ให้ถ่ายโอน หรือดำเนินการจ้างเหมาบริการเอกชน (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0201/ว 24 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2537)

1.3.4 ให้ระบับการกำหนดอัตราเงินเดือนค่าจ้างประจำเพิ่มเติม ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2542 - 2544 (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 37 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2541)

1.3.5 ให้ยกเลิกอัตราจากผลการเกษียณอายุสำหรับตำแหน่งข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ ในปี งบประมาณ พ.ศ. 2541-2544(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 37 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2541)

3.6 การปรับปรุงส่วนราชการระดับกรมหรือภายในกรม จะต้องไม่ทำให้งบประมาณด้านบุคลากรของส่วนราชการนั้นเพิ่มขึ้น (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0204/ว 144 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2541)

จันทนา ฉัตตะวีระ (2544 : 44 - 45) ได้วิเคราะห์ว่า จากนโยบายของรัฐบาลตั้งแต่รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย จนถึงรัฐบาลของนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้มีแนวคิดในส่วนของ การปฏิรูประบบบริหารภาครัฐเช่นกัน โดยมีนโยบายปรับปรุงบทบาทภาครัฐจากผู้ปฏิบัติและควบคุม มาเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การสนับสนุนการดำเนินงานของภาคเอกชนและประชาชน โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนและประชาชนสามารถมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการปฏิรูประบบราชการ

บุญแสง ชีระภากร (2542: 118 -119) กล่าวว่า ในการปฏิรูประบบราชการของทุกประเทศ ปัญหาหนึ่งที่เหมือนกัน คือ ปัญหาด้านกำลังคนที่มีจำนวนมากเกินไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านกำลังคนที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี ถ้าหากไม่มีการควบคุม งบประมาณของประเทศจะเพียงพอเฉพาะการจ่ายเป็นเงินเดือนและสวัสดิการของข้าราชการและลูกจ้างเท่านั้น จะไม่มีเหลือสำหรับการพัฒนาประเทศเลย เช่น งบประมาณประจำปี พ.ศ.2542 จำนวน 825,000 ล้านบาท ถูกใช้เป็นตัวจ่ายเกี่ยวกับบุคคลถึง 349,057.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 42.3

บุญแสง ชีระภากร (2542: 130) กล่าวว่า เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ.2541 มีการขุบเลิกตำแหน่งลูกจ้างประจำในราชการฝ่ายพลเรือนที่เกษียณอายุและว่างลงระหว่างปี จำนวน 4,527 อัตรา ซึ่งการขุบเลิกตำแหน่งลูกจ้างประจำนี้ ทำให้ส่วนราชการสามารถนำงบประมาณที่ประหยัดได้ประมาณ 647 ล้านบาท (คำนวณจากค่าเฉลี่ยของการจ้างขั้นต่ำและสูงสุด) ไปใช้ในการบริหารและพัฒนาทางด้านอื่น ๆ ได้

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาหาข้อมูลสนับสนุนการควบคุมค่าใช้จ่ายบุคลากรของสำนักงานประปาสาขาแม่ินศรี ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐ โดยได้ศึกษาเฉพาะในงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม ซึ่งสามารถประหยัดงบประมาณ เพื่อนำไปส่งเสริมประสิทธิภาพด้านอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับมาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ

2. การจ้างเหมาบริการ

จาดุรงค์ ปัญญาติลล (2544: 25-27) ได้กล่าวถึงงานจ้างเหมาบริการไว้ว่า ภายใต้กรอบของกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ สำนักงบประมาณอาศัยอำนาจตามข้อ 55 แห่งระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2525 ได้กำหนด “หลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ” แจกตามหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนมาก ที่ นร 0403/ว 071 ลงวันที่ 21

พฤษภาคม 2540 โดยจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ รายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

สำหรับงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้จำแนกออกเป็น 7 หมวด คือ

- 1) หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
- 2) หมวดค่าจ้างชั่วคราว
- 3) หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ
- 4) หมวดค่าสาธารณูปโภค
- 5) หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
- 6) หมวดเงินอุดหนุน
- 7) หมวดรายจ่ายอื่น

การจ้างเหมาบริการที่ส่วนราชการดำเนินการได้ด้วยเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ พิจารณาได้จากหนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุด ที่ กค 0526.5/ว 131 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2541 กำหนดว่า เนื่องจากรัฐมีนโยบายปรับลดขนาดกำลังคนภาครัฐ เช่น ให้ส่วนราชการยุบเลิกตำแหน่งลูกจ้างประจำหมวดแรงงานที่ว่างลง และให้จ้างเอกชนดำเนินงานแทน หรือยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการที่เกษียณอายุ ฯลฯ ดังนั้น เพื่อให้ส่วนราชการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจ้างเหมาเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการเป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ เห็นสมควรให้ส่วนราชการใช้ดุลพินิจในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจ้างเหมาเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการ กรณีส่วนราชการจำเป็นต้องจ้างเอกชนดำเนินงาน เช่น งานบันทึกข้อมูล งานผลิตสื่อการประชาสัมพันธ์ งานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ งานสำรวจออกแบบ และควบคุมการก่อสร้าง งานตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ฯลฯ

กรณีไม่มีตำแหน่งข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการปฏิบัติงานซึ่งเป็นงานหรือโครงการใหม่ กรณีมีตำแหน่งข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการปฏิบัติงาน แต่ไม่สามารถปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากปริมาณงานมาก หรือกรณีมีตำแหน่งข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการปฏิบัติงาน แต่ต่อมาตำแหน่งนั้นว่างลงหรือถูกยุบเลิกตำแหน่ง ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/ว 101 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2533 (กระทรวงการคลังเห็นสมควรให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายพิจารณาอนุญาตการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และก่อนนี้ผูกพันงบประมาณในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ หรือหมวดอื่น ๆ ที่เบิกจ่ายในลักษณะหมวดดังกล่าวข้างต้น เฉพาะกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือรายการที่กระทรวงการคลัง

อนุญาตให้จ่ายในเรื่องนั้น ๆ ไว้แล้ว ให้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและประหยัด โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของหน่วยงานนั้นให้มีประสิทธิภาพ)

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าด้วยกลไกของการใช้จ่ายงบประมาณในปัจจุบันนี้ ได้เปิดกว้างให้ส่วนราชการต่าง ๆ สามารถจ้างเอกชนมาให้บริการในกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย โดยปรากฏข้อมูลว่า ส่วนราชการได้มีการจ้างเหมาบริการชนิดต่าง ๆ ดังนี้

1. จ้างเหมาการรักษาความปลอดภัย
2. จ้างเหมาทำความสะอาดอาคารสถานที่
3. จ้างเหมางานดูแลรักษาพันธุ์ไม้ สนามหญ้า และสวนหย่อม
4. จ้างเหมาบริการคนสวน คนทำสวน
5. จ้างเหมาบริการงานยานพาหนะ
  - 5.1 จ้างพนักงานขับรถยนต์
  - 5.2 จ้างเหมารถยนต์พร้อมพนักงานขับรถยนต์
  - 5.3 เช่ารถยนต์
  - 5.4 จ้างเหมารถบรรทุกขนาดเล็ก กลาง ใหญ่
  - 5.5 ซ่อมบำรุงยานพาหนะ
6. จ้างเหมางานพิมพ์ดีด
7. จ้างเหมางานธุรการ
8. จ้างเหมาบันทึกข้อมูล
9. จ้างเหมาบริการเก็บข้อมูล
10. จ้างเหมาส่งเอกสาร
11. จ้างเหมางานบำรุงดูแลรักษาอาคารที่ทำการ
12. จ้างเหมางานบำรุงดูแลรักษาไฟฟ้า ตู้โทรศัพท์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ของทางราชการ
13. จ้างเหมางานกำจัดปลวก มด แมลง
14. จ้างเหมางานซักรีดผ้า และเครื่องแต่งกายคนใช้
15. จ้างเหมาจัดงานนิทรรศการ งานแสดงต่าง ๆ
16. จ้างเหมาตกแต่งสถานที่
17. จ้างเหมาวิเคราะห์ ประเมินผลข้อมูล
18. จ้างเหมาจัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนา
19. จ้างเหมาดำเนินการเกี่ยวกับการเดินทางไปราชการต่างประเทศ
20. จ้างเหมาศึกษา วิเคราะห์วิจัยระบบงาน

21. จ้างเหมาตรวจสอบ บำรุงรักษาระบบ
22. จ้างเหมาบริการลงทะเบียนข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานวิจัย
23. จ้างเหมาจัดทำประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
24. จ้างเหมาปฏิบัติงานการพยากรณ์อากาศด้วยคอมพิวเตอร์
25. จ้างเหมาเอกชนทำหน้าที่เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม
26. จ้างเหมาเอกชนทำลายบุหรี่ยี่ห้อของกลางที่เสื่อมคุณภาพ
27. จ้างเหมาเอกชนทำหน้าที่พนักงานวิทยาศาสตร์ (Lab Boy)
28. จ้างเหมาเอกชนเพื่อทำหน้าที่ในการเรียนการสอน
29. จ้างเหมาเอกชนสำรวจสำมะโนประชากร

จากกิจกรรมงานจ้างเหมาบริการชนิดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ดังเช่น ชนิดที่ 9 งานจ้างเหมาบริการเก็บข้อมูล และชนิดที่ 10 งานจ้างเหมาส่งเอกสาร เป็นงานจ้างเหมาบริการชนิดเดียวกันกับการจ้างเหมาบริการในงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม ที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูลการใช้น้ำประปาของผู้ใช้น้ำ พร้อมส่งใบแจ้งหนี้ค่าน้ำประปา และการจ้างเหมาบริการในงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม ที่ทำหน้าที่ส่งเอกสารงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวให้กับผู้ใช้น้ำ พร้อมปฏิบัติงานผูกมัดปิดประตูน้ำมาตรวัดน้ำ ในเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว : กรณีศึกษา สำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี การประปานครหลวง

จาดุรงค์ ปัญญาติล (2544: 28) ได้ให้ข้อสรุปของงานจ้างเหมาบริการชนิดต่าง ๆ ไว้ว่า จากงานจ้างเหมาบริการชนิดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น อาจจะพิจารณาจำแนกกลุ่มงานจ้างตามลักษณะของความชำนาญของผู้ประกอบการได้เป็น 3 ระดับ กล่าวคือ

ระดับที่ 1 เป็นงานจ้างเหมาบริการที่ผู้ประกอบการไม่ต้องอาศัยความชำนาญ เช่น งานจ้างเหมายามรักษาความปลอดภัย งานจ้างเหมาทำความสะอาดอาคารสถานที่ งานจ้างเหมาดูแลรักษาพันธุ์ไม้ สนามหญ้า และสวนหย่อม เป็นต้น

ระดับที่ 2 เป็นงานจ้างเหมาบริการที่ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ความชำนาญในการดำเนินงาน เช่น งานจ้างเหมางานบำรุงดูแลรักษาลิฟต์ ตู้โทรศัพท์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ของทางราชการ งานจ้างเหมาเอกชนเพื่อทำหน้าที่ในการเรียนการสอน เป็นต้น

ระดับที่ 3 เป็นงานจ้างเหมาบริการที่ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญสูงมากในการดำเนินงาน เช่น งานจ้างเหมาวิเคราะห์ ประเมินผลข้อมูล งานจ้างเหมาจัดทำประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และงานจ้างเหมาปฏิบัติงานการพยากรณ์อากาศด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

นอกจากนั้น ยังอาจจะพิจารณาจัดกลุ่มงานจ้างเหมาตามวัตถุประสงค์ของการจ้าง เป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ

ลักษณะที่ 1 เป็นการจ้างเหมาบริการ ที่มุ่งเน้นการให้บริการ ตลอดช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เช่น งานจ้างเหมาทำความสะอาดอาคาร ในระยะเวลา 1 ปี

ลักษณะที่ 2 เป็นการจ้างเหมาบริการ ที่มุ่งเน้นผลสำเร็จของงานจ้าง โดยมีระยะเวลาการดำเนินงานให้แล้วเสร็จ

ดังนั้น การศึกษากรณีการจ้างเหมาบริการในงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม และงานระบบการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม ของสำนักงานประปาสาขาแม่จันศรี ได้สอดคล้องกับกลุ่มงานจ้างตามลักษณะของความชำนาญของผู้ประกอบการระดับที่ 2 ที่ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ความชำนาญในการดำเนินงาน เช่น การมีความรู้ในการใช้เครื่องมืออ่านมาตรวัดน้ำ และการทราบพื้นที่การใช้น้ำ เพื่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน โดยได้รับการฝึกสอนงานก่อนการปฏิบัติงานจริง

รวมทั้งสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การจ้างทั้ง 2 ลักษณะ ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

ลักษณะที่ 1 งานจ้างเหมาตัวแทนปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ และงานจ้างเหมาตัวแทนปฏิบัติงานระบบการใช้น้ำประปาชั่วคราว ได้กำหนดเวลาการจ้าง 3 ปี

ลักษณะที่ 2 งานจ้างเหมาตัวแทนปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ และงานจ้างเหมาตัวแทนปฏิบัติงานระบบการใช้น้ำประปาชั่วคราว ได้มุ่งเน้นผลสำเร็จของงานจ้าง โดยมีระยะเวลาการดำเนินงานให้แล้วเสร็จ

สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (2542 : 6-25) ว่าการปรับเปลี่ยนบทบาทของรัฐจากการเป็นผู้ควบคุมและปฏิบัติการเองมาเป็นผู้กำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศมากขึ้น มีแนวทางดำเนินการหลายแนวทาง กล่าวคือ

1. การที่รัฐถอนตัวออกจากการดำเนินกิจกรรมบางอย่างและถ่ายโอนงานนั้นให้ภาคเอกชน ดำเนินการแทน
2. การที่รัฐถอนตัวออกจากการดำเนินกิจกรรมบางอย่างและถ่ายโอนงานนั้นให้ภาคเอกชนดำเนินการแทน โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด
3. การจ้างเหมาบริการ เป็นการที่รัฐซื้อบริการจากภาคเอกชนเพื่อให้ปฏิบัติงานบางอย่างที่รัฐไม่มีผู้ ปฏิบัติหรือมีผู้ปฏิบัติไม่เพียงพอ

การจ้างเหมาบริการ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิรูประบบราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จและจะทำให้ธุรกิจการให้บริการของภาคเอกชนขยายตัวมีการจ้างงานมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมและเป็นการจ้าง

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลให้ปฏิบัติงานของรัฐ โดยดำเนินการจ้างหรือดำเนินการจ้างที่ปรึกษา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การจ้างเหมาบริการจึงมีความหมายแตกต่างจากการถ่ายโอนงานให้เอกชนดำเนินการ แทนรัฐในประเด็นที่ว่า การจ้างเหมาบริการจะถือว่างานยังเป็นของรัฐอยู่ โดยรัฐจะต้องตั้ง งบประมาณเพื่อซื้อบริการจากผู้รับจ้างแทนการให้ข้าราชการหรือลูกจ้างเป็นผู้ทำงานนั้น ส่วนการ ถ่ายโอนงานให้เอกชนดำเนินการ คือ การที่ทางราชการเลิกทำงานบางอย่างและส่งเสริมให้ ภาคเอกชนทำแทน

ลักษณะงานที่สามารถจ้างเหมาบริการได้ มีทั้งงานที่ใช้แรงงาน งานที่ใช้ทักษะฝีมือ และงานทางวิชาการ อาทิเช่น งานรักษาความปลอดภัย งานทำความสะอาด งานดูแลต้นไม้สนาม หญ้าและสวนหย่อม งานยานพาหนะ งานศึกษาวิจัย งานติดตามประเมินผล งานจัดทำคำแปล งาน ผลิตและพิมพ์เอกสาร งานผลิตสื่อการประชาสัมพันธ์ งานสถิติข้อมูลสารสนเทศ งานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ งานบันทึกข้อมูล งานสำรวจออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง งานซ่อม บำรุงยานพาหนะ งานพัฒนาบุคคล งานตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน และงานเทคนิคต่าง ๆ ที่ เอกชนมีความชำนาญมากกว่า เป็นต้น

งบประมาณที่ใช้ในการจ้างเหมาบริการให้ใช้งบประมาณในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ หมวดเงินอุดหนุน หรือหมวดรายจ่ายอื่น ที่เบิกจ่ายในลักษณะค่าตอบแทนใช้สอยและ วัสดุของงาน/โครงการใด ๆ ในแผนงานเดียวกัน หากส่วนราชการมีงบประมาณในหมวดรายจ่าย ดังกล่าวไม่เพียงพอ หรือมีกรณีที่ต้องตกลงกับสำนักงบประมาณก่อนดำเนินการ ก็ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ เพื่อโอน และ/หรือ เปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเหลือจ่ายในหมวดใด ๆ ของงาน/โครงการ ภายใต้แผนงาน เดียวกันหรืองาน/โครงการใดในต่างแผนงาน มาตั้งจ่ายในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ของ งาน/โครงการ ภายใต้แผนงานที่จะดำเนินการจ้างเหมาเพื่อให้มีวงเงินเพียงพอก่อน จึงจะดำเนินการ จ้างเหมาบริการได้

การประสานครหลวง มีแนวทางดำเนินการจ้างเหมาบริการที่สอดคล้องกับสำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ว่า การปรับเปลี่ยนบทบาทของรัฐจากการเป็นผู้ ควบคุมและปฏิบัติการเองมาเป็นผู้กำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามา มีบทบาท ในการพัฒนาประเทศมากขึ้น ดังเช่น แนวทางดำเนินการจ้างเหมาบริการที่รัฐซื้อบริการจาก ภาคเอกชนเพื่อให้ปฏิบัติงานบางอย่างที่รัฐมีผู้ปฏิบัติไม่เพียงพอ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด ในงานอำนวยการวัดน้ำ ภาคสนาม และงานระงับการใช้

น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม ตามระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ 55 ว่าด้วย ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ (พ.ศ.2546)

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับต้นทุน

กึ่งกนก พิทยานุคุณ และคณะ (2531: 1-9) กล่าวว่า ต้นทุนมีความหมายกว้างมาก หมายถึง เงินที่ได้จ่ายออกไป เงินที่สัญญาจะจ่ายในอนาคต ค่าของสินทรัพย์ที่ลดลง เนื่องจากการใช้งาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะรวมอยู่ในต้นทุนของการได้รับบริการ โดยต้องรู้หลักว่าต้นทุนที่แตกต่างกัน สำหรับวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน (different costs for different purposes) ซึ่งแยกประเภทต้นทุนได้ดังนี้

1. ตามการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรม (คงที่หรือผันแปร) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ว่าต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในระดับ กิจกรรมที่ดำเนินงานอยู่

2. ตามความรับผิดชอบ เป็นการวิเคราะห์ว่าต้นทุน ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานนั้นเกิดขึ้น ณ จุดใดของการดำเนินงานและใครเป็นผู้รับผิดชอบ

3. ตามหน้าที่ ได้แก่ การวิเคราะห์ต้นทุน ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามหน้าที่งานแต่ละอย่างในการดำเนินงาน เช่น ค่าจ้าง ค่าสวัสดิการ

4. ตามการตัดสินใจเฉพาะเรื่องหนึ่ง ๆ เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานในรูปของต้นทุนร่วม ต้นทุนที่ต้องจ่ายเป็นเงินสด ต้นทุนของโอกาสที่เสียไป ต้นทุนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

กัญญา นวลแข (มปป : 11) ให้ความหมายต้นทุนและการศึกษาพฤติกรรมต้นทุนว่า

ต้นทุน หมายถึง ทรัพยากรที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ ที่จะต้องเสียไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์หรือสิ่งของตามความต้องการของกิจการ เนื่องจากความหมายของต้นทุนกว้างมาก ถ้าไม่มีการขยายความให้ชัดเจน ก็อาจจะทำให้เข้าใจความหมายผิดได้ ฉะนั้น คำว่าต้นทุนจึงต้องมีคำขยายความต่อท้าย เพื่อให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ต้นทุนคงที่ ต้นทุนแปรได้ เป็นต้น และจะได้นำข้อมูลต้นทุนไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กันได้ถูกต้อง โดยปกติจะมีการแยกประเภทของต้นทุนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของต้นทุน

การศึกษาพฤติกรรมต้นทุน หมายถึง การศึกษารูปแบบและลักษณะของต้นทุนว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในสถานการณ์ของธุรกิจที่แตกต่างกัน เมื่อเข้าใจรูปแบบและลักษณะของต้นทุนแล้ว ก็สามารถประมาณค่าของต้นทุนได้ต่อไป ซึ่งรวมทั้งสามารถพยากรณ์ต้นทุนที่คาดว่าจะ

จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อีกด้วย การเข้าใจดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายกิจการอย่างยิ่งในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กัญญา นวลแข (มปป : 12-13) ยังได้กล่าวอีกว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต้นทุนที่จะทำให้รูปแบบของต้นทุนแตกต่างกันไปในแต่ละสถานการณ์ ได้แก่ ปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมธุรกิจ หมายถึง หากเกิดมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตจำนวนที่ผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยอันอาจทำให้ต้นทุนแปรเปลี่ยนไปได้

2. ลักษณะเฉพาะตัวของต้นทุน เช่น เงินเดือนของผู้จัดการเป็นต้นทุนคงที่ไม่ว่าจะผลิตสินค้าเป็น จำนวนเท่าใด

3. ความสามารถในการควบคุมต้นทุน เช่น การลดค่าแรงหรือเงินเดือนคนงานลงทันที เมื่อการผลิตลดลงนั้นย่อมทำทันทีไม่ได้ คงต้องว่าจ้างคนงานอยู่ต่อไป หรือต้องจ่ายเงินทดแทนถ้าเลิกจ้าง จึงเห็นได้ว่าความสามารถในการควบคุมต้นทุนในทางเป็นจริงค่อนข้างยาก อันเป็นผลต่อ พฤติกรรมต้นทุน

4. นโยบายการดำเนินงานและการตัดสินใจของผู้บริหาร เช่น ค่าส่งเสริมการขาย ต้นทุนเหล่านี้จะมากน้อยและมีความสัมพันธ์กับปริมาณขายหรือปริมาณการผลิต หรือขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจ ของฝ่ายจัดการ

5. การเปลี่ยนแปลงในราคาของต้นทุนการผลิต ได้แก่ ค่าแรง เงินเดือน เป็นต้น

ดวงมณี โกมารทัต (2543: 5-6) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารภายในระดับต่าง ๆ ต้องการใช้ข้อมูลต้นทุนในลักษณะแตกต่างกัน เช่น ใช้โดยมีวัตถุประสงค์ในการประเมินผลการดำเนินงานของทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงาน ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของทรัพยากรเหล่านั้น ปกติจะเสนอรายละเอียดดังกล่าวไว้ในรายงานผลแตกต่างประจำงวด ซึ่งอาจจะแสดงเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน แล้วแต่กรณี

จุดเริ่มต้นการศึกษาการบัญชีต้นทุน คือการทราบแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน ความเข้าใจที่ สับสนระหว่างคำว่า “ต้นทุน” “ค่าใช้จ่าย” และ “ขาดทุน” ทำให้นำไปใช้ในลักษณะที่แตกต่างกันไป จึงต้องมีการระบุนิยามของศัพท์เหล่านี้อย่างชัดเจนดังนี้ (ดวงมณี โกมารทัต , 2543: 23-26)

ต้นทุน หมายถึง “มูลค่าที่วัดได้เป็นจำนวนเงินของสินทรัพย์ หรือความเสียสละที่ กิจการได้ลงทุนไปเพื่อให้ได้สินค้า สินทรัพย์ หรือบริการต่าง ๆ ซึ่งกิจการคาดว่าจะนำไปใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในภายหลัง”

เมื่อวิเคราะห์ความหมายของต้นทุนดังกล่าว ต้นทุนอาจเกิดขึ้นจากรายการหนึ่ง รายการใด หรือทั้ง 2 รายการ ดังต่อไปนี้

1. การจ่ายเงินสดหรือมีภาระหนี้สินเกิดขึ้นจากการซื้อสินค้า สินทรัพย์ หรือบริการต่าง ๆ มาไว้เพื่อขาย หรือใช้ให้เกิดประโยชน์ในกิจการ

2. การเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับเมื่อปฏิเสธทางเลือกอื่น ๆ แล้วหันไปใช้ทางเลือกที่ เป็นอยู่ในขณะนั้นแทน

ส่วนคำว่า ค่าใช้จ่าย หมายถึง ต้นทุนที่ถูกใช้ประโยชน์ไปบางส่วนหรือทั้งหมดในระยะเวลาที่กำหนดไว้ หรือสภาพการเป็นต้นทุนได้สิ้นสุดลง เมื่อกิจการได้ใช้ประโยชน์ในจำนวนต้นทุนนั้น จึงมีการตัดจำหน่ายต้นทุนเป็นค่าใช้จ่ายแทน การใช้ประโยชน์ในต้นทุนอาจจะสัมพันธ์กับการเกิดรายได้โดยตรง

มีค่าใช้จ่ายบางรายการที่ไม่ได้ก่อให้เกิดรายได้โดยตรง หรือไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดรายได้ แต่เป็นรายการที่จำเป็นต่อการดำเนินการ เช่น เงินเดือนผู้จัดการและพนักงาน ค่าพาหนะ ฯลฯ ปกติจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดรายการ เนื่องจากรายการนี้เกิดขึ้นเป็นประจำในแต่ละงวดบัญชี

ส่วนคำว่า ขาดทุน หมายถึง ส่วนของต้นทุนทั้งหมดสิ้นไปโดยไม่ได้ให้ผลประโยชน์แก่กิจการอีกต่อไป

ปิยธิดา ศรีเดช (2540: 65) กล่าวว่า ต้นทุน หมายถึง จำนวนเงินหรือค่าใช้จ่ายที่ผู้ผลิตสินค้าหรือบริการต้องจ่ายไปเพื่อให้ได้ปัจจัยหรือวัตถุดิบ หรือบริการ เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ

วิจิตรา พูลเพิ่มทรัพย์ (2540: 28) ได้สรุปว่า ต้นทุนทางบัญชีเป็นการกำหนดการรวบรวมและการอธิบายข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อ

1. การวางแผนและการควบคุม
2. การตัดสินใจของฝ่ายบริหาร
3. หาดต้นทุนของผลผลิต

ต้นทุนทางบัญชีมักจะเน้นที่การวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ มากกว่าการหาดต้นทุนของผลิตภัณฑ์

อนุวัฒน์ สุภษุติกุล (2539: 3) กล่าวว่า ต้นทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงินเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตและบริการ

อนุวัฒน์ สุภษุติกุล (2539: 20) ได้กล่าวว่า ต้นทุนค่าแรง หมายถึง รายจ่ายที่ให้เจ้าหน้าที่เป็นค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานเป็นค่าจ้างประจำ ค่าล่วงเวลา ค่าสวัสดิการ บำเหน็จ

องค์อร์ เสตะเวช (2544: 56) ได้เสนอว่า การคำนวณต้นทุนของกิจกรรม (Activity Costing) ในส่วนราชการจะต้องตระหนักถึงผลประโยชน์ที่ได้รับและต้นทุนที่ใช้ไป คือ

1. การเพิ่มการจัดสรรงบประมาณในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ตอบแทนสูงเมื่อเทียบกับรายจ่ายที่ใช้ไป

2. การลดการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่ำ

3. การยกเลิกการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อน

ประเด็นการพิจารณาการคำนวณต้นทุนของกิจกรรมในส่วนราชการ

1. ส่วนราชการมีระบบบริหารทางการเงินที่ทำให้เกิดการกระจายต้นทุนเข้าไปในกิจกรรมหลักได้ ซึ่งการคำนวณต้นทุนจะต้องคำนึงถึงต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

2. มีการระบุผลผลิตที่จะได้รับจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

3. มีกระบวนการจำแนกต้นทุนรวมออกเป็นต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม ในแต่ละกิจกรรม

4. มีการหาต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิต

5. กิจกรรมที่ส่วนราชการดำเนินการจะมีการพิจารณา โดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญ และต้นทุนต่อหน่วยมากกว่าการใช้ข้อมูลในอดีต

6. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการเรื่องระบบบัญชีต้นทุน

7. ส่วนราชการใช้ผลของข้อมูลด้านต้นทุนในเรื่องของ

7.1 การช่วยตัดสินใจการดำเนินการกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งว่าคุ้มกับต้นทุนหรือไม่

7.2 การเปรียบเทียบระดับของต้นทุนในช่วงเวลาต่าง ๆ

7.3 การประเมินทางเลือกอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดต้นทุนที่ต่ำกว่า แต่ได้ผลงานหรือผลประโยชน์เหมือนเดิม

ปัจจุบันส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย มีการคำนึงถึงต้นทุนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ว่าจะได้รับผลผลิต ผลลัพธ์ คุ้มค่ากับต้นทุนที่ใช้ไปอย่างไร ซึ่งการวิเคราะห์ต้นทุนดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบริหารงานอำนาจหน้าที่ ภาคนาม และงานระงับการใช้ น้ำประปาชั่วคราวภาคสนาม ของสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี จะทำการวิเคราะห์ต้นทุนระหว่างการจ้างระบบพนักงานประจำกับการจ้างเหมาบริการจากภาคเอกชน ว่ารูปแบบการจ้างวิธีใดจะประหยัดงบประมาณและให้ผลผลิต ผลลัพธ์คุ้มค่าในการได้ใช้ทรัพยากร คือ ต้นทุนที่จ่ายไป

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์เชิงพรรณนาถึงการเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานประจำกับรูปแบบการจ้างเหมาบริการเป็นตัวแทนในการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี การประปานครหลวง โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตการศึกษา

1.1 ศึกษาข้อมูลการปฏิบัติงานและต้นทุนการดำเนินงานของงานอ่านมาตรวัดน้ำภาคสนาม ระหว่างรูปแบบการจ้างพนักงานกับรูปแบบการจ้างเหมาตัวแทน ที่เป็นหน้าที่งานหนึ่งของส่วนอ่านมาตรวัดน้ำ กองรายได้ สำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี เท่านั้น

1.2 ศึกษาข้อมูลการปฏิบัติงานและต้นทุนการดำเนินงานของงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม ระหว่างรูปแบบการจ้างพนักงานกับรูปแบบการจ้างเหมาตัวแทน ที่เป็นหน้าที่งานหนึ่งของส่วนจัดเก็บและรับเงิน กองรายได้ สำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี เท่านั้น

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ

2.1 ข้อมูลทุติยภูมิ : ได้จากเอกสารต่าง ๆ ภายในองค์กร

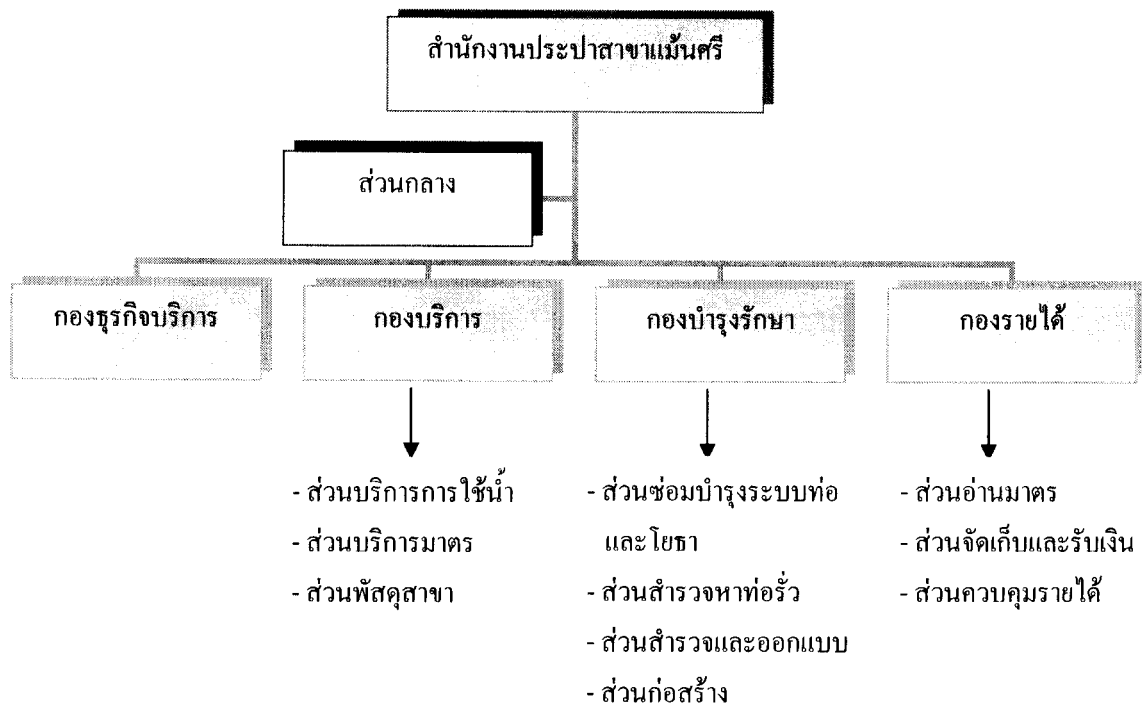
2.2 ข้อมูลปฐมภูมิ : ได้จากการสัมภาษณ์จากบุคคล ดังนี้

- หัวหน้าส่วนอ่านมาตร
- หัวหน้าส่วนจัดเก็บและรับเงิน
- พนักงานและตัวแทน งานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม ส่วนอ่านมาตร
- พนักงานและตัวแทน งานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม ส่วนจัดเก็บและรับเงิน

จากข้อมูลที่ได้ทั้ง 2 แหล่ง จะนำมาแสดงผลในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยเริ่มเก็บข้อมูลทุติยภูมิเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษา ได้แก่

1. โครงสร้างการบริหารขององค์กร
2. พื้นที่การให้บริการน้ำประปา

1. โครงสร้างการบริหารขององค์กร

ภาพที่ 3.1 แผนผังองค์กร (Organization Chart)

2. พื้นที่การให้บริการน้ำประปา

ขอบเขตพื้นที่การให้บริการน้ำประปาของสาขาแม่ศรี (รหัสสาขา 06) แบ่ง ออกเป็น 6 เขตดังตารางพื้นที่การให้บริการน้ำประปาเพื่อออกใบแจ้งหนี้ค่าน้ำประปา

ตารางที่ 3.1 พื้นที่การให้บริการน้ำประปาเพื่อออกใบแจ้งหนี้ค่าน้ำประปา

รหัสสาขา-เขต	ชื่อถนนที่ออกอ่านมาตรวัดน้ำ
06-02	เขาวราช ราชวงศ์ ทรงวาด พาดสาย ทรงสวัสดิ์ เจริญกรุง ไผ่ตริจิตต์ เสื่อป่า หลวง วรจักร บริพัตร พระราม 4 กรุงเทพมหานคร มิตรพันธ์ อนุวงศ์ จักรวรรดิ ไตรมิตร วานิช 1-2 สันติภาพ พันชจิตต์ จัดแบ่งเป็นเส้นทางการอ่านน้ำ เส้นทาง 001 ถึง 307 รวม 205 เส้นทาง
06-03	บำรุงเมือง ยุคล 1-2 จักรพรรดิพงษ์ นครสวรรค์ วิสุทธิกษัตริย์ สามเสน ประชาธิปไตย กระจ่อม พระเนียง หลานหลวง ราชดำเนินนอก ปริณายก หลวง บริพัตร ดำรงรักษ์ กรุงเทพมหานคร จัดแบ่งเป็นเส้นทางการอ่านน้ำ เส้นทาง 309 ถึง 591 รวม 175 เส้นทาง
06-04	พระราม 1 บรรทัดทอง รongเมือง พระราม 4 พญาไท เฟลินจิต วิทยู ราชดำริ อังรีดุนังต์ จารุเมือง เจริญเมือง อรุพงษ์ สารสิน หลังสวน ชิดลม จรัสเมือง พระราม 6 ดัดใหม่ พระราม 1 จัดแบ่งเป็นเส้นทางการอ่านน้ำ เส้นทาง 001 ถึง 987 รวม 200 เส้นทาง
06-06	เพชรบุรี เพชรบุรีตัดใหม่ พญาไท ราชวิถี ศรีอยุธยา พระราม 6 ราชปรารภ บรรทัดทอง อรุพงษ์ โยธี รางน้ำ วิทยูตัดใหม่ จัดแบ่งเป็นเส้นทางการอ่านน้ำ เส้นทาง 001 ถึง 926 รวม 197 เส้นทาง
06-05	นครสวรรค์ สามเสน พิษณุโลก สวรรคโลก ศรีอยุธยา ราชวิถี คาวช่าง อุทองนอก-ใน เตชะวณิชชั พระราม 5 สุโขทัย ร่วมจิตต์ นครไชยศรี สุคันธาราม เทอดคำริ ทหาร อำนวยสงคราม ลิจิต จัดแบ่งเป็นเส้นทางการอ่านน้ำ เส้นทาง 001 ถึง 717 รวม 227 เส้นทาง
06-01	มหาราช หน้าพระลาน สนามไชย หลักเมือง พระอาทิตย์ พระสุเมรุ พระพิทักษ์ อัยฎางค์ จักรเพชร ตรีเพชร ตะนาว ดินสอ อุณากรรณ ราชินี เจริญกรุง บ้านหม้อ มหาไชย ศิริพงษ์ จักรพงษ์ พาหุรัด ราชดำเนินกลาง- ใน พระพิพิธ ตรีทอง หน้าพระธาตุ จัดแบ่งเป็นเส้นทางการอ่านน้ำ เส้นทาง 005 ถึง 767 รวม 158 เส้นทาง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ข้อมูลทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้นของรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานประจำกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานอ่านมาตรวัดน้ำของส่วนอ่านมาตร และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของส่วนจัดเก็บและรับเงิน

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์

- หัวหน้าส่วนอ่านมาตร
- หัวหน้าส่วนจัดเก็บและรับเงิน
- พนักงานประจำ ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม จำนวน 9 คน
- ตัวแทน ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม จำนวน 10 คน
- พนักงานประจำ ปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว จำนวน 2 คน
- ตัวแทน ปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม จำนวน 1 คน

ข้อมูลปฐมภูมิต่าง ๆ จากแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้น เพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้นของรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานอ่านมาตรวัดน้ำของส่วนอ่านมาตร และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของส่วนจัดเก็บและรับเงิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 หาผลแตกต่างระหว่างต้นทุนที่เกิดขึ้นของรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานอ่านมาตรวัดน้ำของส่วนอ่านมาตรวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของส่วนจัดเก็บและรับเงิน

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบวิเคราะห์เชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบต้นทุนที่เกิดขึ้นของรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานอ่านมาตรวัดน้ำของส่วนอ่านมาตร และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของส่วนจัดเก็บและรับเงิน สำนักงานประปาสาขาแม่จันศรี มีผลการศึกษา 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การเปรียบเทียบต้นทุนระหว่างรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานอ่านมาตรวัดน้ำ ของส่วนอ่านมาตร

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบต้นทุนระหว่างรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของส่วนจัดเก็บและรับเงิน

ส่วนที่ 1 การเปรียบเทียบต้นทุนระหว่างรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานอ่านมาตรวัดน้ำ ของส่วนอ่านมาตร

รายละเอียดการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อการคำนวณหาต้นทุนและได้รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสม มีดังนี้

1. ข้อมูลการปฏิบัติงาน งานอ่านมาตรวัดน้ำ
2. ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม
3. ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม
4. การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม
5. รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสม ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1.1 ข้อมูลการปฏิบัติงาน งานอ่านมาตรวัดน้ำ มีขั้นตอนดังนี้

1.1.1 หัวหน้าส่วนอ่านมาตรดำเนินการกำหนดวันที่อ่านมาตรวัดน้ำแต่ละเขต (พื้นที่การใช้น้ำ) โดยเริ่มอ่านพื้นที่เขต 02 03 04 06 05 และ 01 เรียงตามลำดับ

1.1.2 หัวหน้าสาย งานอ่านมาตรวัดน้ำ มีหน้าที่จัดสรรงานอ่านมาตรวัดน้ำตามที่กำหนดไว้ในแผนที่เส้นทางอ่านน้ำแต่ละเขตของการอ่านมาตรวัดน้ำตามระบบ DMA ให้กับพนักงานและตัวแทนแต่ละคน โดยแบ่งปริมาณงานเป็นเส้นทางการอ่านน้ำแต่ละเส้นทาง และแบ่งปริมาณงานให้กับพนักงาน/ตัวแทน แต่ละคนในจำนวนใกล้เคียงกัน โดยในแต่ละเดือนจะให้ปริมาณงาน(จำนวนราย)ที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยได้รับงาน ยกเว้นกรณีพนักงานประจำเกษียณ จึงจะแบ่งงานเพิ่มให้กับตัวแทนหรือรับตัวแทนเพิ่มขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร ซึ่งวิธีการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำของพนักงาน/ตัวแทนจะเหมือนกัน(District Metering Area (DMA) หมายถึง การจัดทำพื้นที่จ่ายน้ำให้เป็นบล็อกย่อย ๆ ที่สามารถจะวัดปริมาณน้ำไหลเข้าพื้นที่และวัดปริมาณน้ำที่ประชาชนใช้ไป โดยดูจากตัวเลขการใช้น้ำในมิเตอร์ของบ้านผู้ใช้น้ำทุกหลังในบล็อก หรือ DMA ที่ทำการศึกษา ทำให้สามารถหาปริมาณน้ำสูญเสียที่หายไป ได้ โดยดูจากส่วนต่างของน้ำที่ไหลเข้า กับ น้ำที่ผู้ใช้น้ำใช้ไป

1.1.3 พนักงานปฏิบัติงานภายในสำนักงานดำเนินการประมวลผลฐานข้อมูลการอ่านน้ำลงเครื่องอ่านมาตรวัดน้ำ Handheld เพื่อส่งให้พนักงานและตัวแทนอ่านมาตรวัดน้ำออกอ่านน้ำและถือใบแจ้งหนี้ค่าน้ำส่งให้ผู้ใช้น้ำ

1.1.4 พนักงานและตัวแทนอ่านมาตรวัดน้ำนำข้อมูลอ่านมาตรวัดน้ำกลับเข้าสำนักงานทุกวันทำการ เพื่อส่งข้อมูลจากเครื่องอ่านมาตรวัดน้ำ Handheld ลงเครื่อง PC และให้พนักงานปฏิบัติงานภายในสำนักงานพิมพ์รายงานการอ่านมาตรวัดน้ำส่งให้หัวหน้าสาย งานอ่านมาตร ตรวจสอบข้อมูลการอ่านน้ำ พร้อมส่งรายงานการอ่านมาตรวัดน้ำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งลูกหนี้ค่าน้ำระปร่าต่อไป

1.1.5 พนักงานปฏิบัติงานภายในสำนักงานรวบรวมผลการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ เพื่อ คำนวณค่าตอบแทน (Incentive) ประจำเดือน ให้กับพนักงานและตัวแทน

1) ข้อมูลผลการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำประจำเดือนมิถุนายน 2552 และ กรกฎาคม 2552

ตารางที่ 4.1 ตัวอย่างตารางผลงานการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำภาคสนามของส่วนอ่านมาตร
ประจำเดือนมิถุนายน 2552

เขต	จำนวนวัน อ่าน	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)	ผลการดำเนินงาน(ราย) ของพนักงาน 9 คน	ผลการดำเนินงาน(ราย) ของตัวแทน 10 คน
02	3	12,581	5,678	6,903
03	3	11,713	5,436	6,277
04	3	11,142	4,507	6,635
06	3	12,938	5,523	7,415
05	3	14,216	5,988	8,228
01	3	9,554	4,284	5,270
รวม	18	72,144	31,416	40,728

ตารางที่ 4.2 ตัวอย่างตารางผลงานการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำภาคสนาม ของส่วนอ่านมาตร
ประจำเดือนกรกฎาคม 2552

เขต	จำนวนวัน อ่าน	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)	ผลการดำเนินงาน(ราย) ของพนักงาน 9 คน	ผลการดำเนินงาน(ราย) ของตัวแทน 10 คน
02	3	12,579	5,682	6,897
03	3	11,717	5,440	6,277
04	3	11,136	4,506	6,630
06	3	12,929	5,515	7,414
05	3	14,212	5,987	8,225
01	3	9,556	4,286	5,270
รวม	18	72,129	31,416	40,713

2) ข้อมูลวันที่ดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำประจำเดือนกรกฎาคม 2552

ตารางที่ 4.3 ตัวอย่างตารางข้อมูลวันที่ดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ ประจำเดือนกรกฎาคม 2552

พื้นที่เขต	วันที่อ่านมาตรวัดน้ำและออกใบแจ้งหนี้	จำนวนวันอ่าน
02	1-3 กรกฎาคม 2552	3 วัน
03	4-7 กรกฎาคม 2552	3 วัน
04	9-11 กรกฎาคม 2552	3 วัน
06	13-15 กรกฎาคม 2552	3 วัน
05	16-18 กรกฎาคม 2552	3 วัน
01	20-22 กรกฎาคม 2552	3 วัน
รวม 6 เขต	-	18 วัน

จากตารางวันที่ดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำข้างต้น ในรอบเดือนมีวันทำการอ่านมาตรวัดน้ำ (วันจันทร์-วันเสาร์) จำนวน 18 วันทำการ แสดงให้เห็นว่าช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือน (วันที่ 23-30 กรกฎาคม 2552) พนักงานไม่มีงานอ่านมาตรวัดน้ำ เนื่องจากได้ทำงานอ่านมาตรวัดน้ำครบทุกพื้นที่เขตของสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรีแล้ว และการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำในแต่ละวันทำการจะต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้นครบทุกจำนวนรายในแต่ละเขตพื้นที่การใช้น้ำที่ได้รับมอบหมายไม่สามารถเก็บงานไว้ปฏิบัติต่อในวันอื่น

ในการจัดตารางวันที่ดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำประจำเดือนของแต่ละเดือน จะเริ่มต้นวันที่ 1 ของทุกเดือน สิ้นสุดการอ่านมาตรวัดน้ำจนครบ 6 พื้นที่เขต ที่ใช้จำนวนวันทำการ 18 วัน ซึ่งถือปฏิบัติเป็นประจำทุกเดือน ดังข้อมูลตารางที่ 4.1 และ 4.2

3) มาตรฐานการทำงานอ่านมาตรวัดน้ำของพนักงาน

- ตั้งมาตรฐานการอ่านมาตรวัดน้ำ 3,110 ราย/คน/เดือน
- การคิดอัตราค่าจ้างเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำ ของการอ่านมาตรวัดน้ำราชการ มาตรวัดน้ำติดตั้งชั่วคราว และมาตรวัดน้ำรายใหญ่ ให้เทียบค่าเท่ากับการอ่านมาตรวัดน้ำรายเล็ก 3 ราย
- การคิดอัตราค่าจ้างเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำ (มาตรวัดน้ำรายเล็ก) ให้ได้รับอัตรารายละ 2.00 บาท สำหรับส่วนที่เกินมาตรฐาน

- การคิดอัตราค่าจ้างเงินการส่งใบแจ้งหนี้ ณ สถานที่ใช้น้ำ ให้ได้รับอัตราฉบับละ 1.00 บาท

มาตรฐานการทำงานอ่านมาตรวัดน้ำ อ้างอิงคำสั่งการประปานครหลวง ที่ 146/2552 และที่ 204/2552 เรื่อง กำหนดมาตรฐานการอ่านมาตรวัดน้ำ และกำหนดอัตราค่าจ้างเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำ และการส่งใบแจ้งหนี้

1.2 ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม

ตารางที่ 4.4 ต้นทุนการจ้างพนักงานประจำ จำนวน 9 คน

(หน่วย : บาท)

รายการ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ
	2552	2551	2550
เงินเดือน *	4,815,840.-	4,541,160.-	4,271,760.-
โบนัส	1,003,300.-	946,075.-	889,950.-
เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	478,046.40	448,549.20	421,916.40
เงินส่งเสริมการอ่านมาตร	450,420.-	450,420.-	450,420.-
เงินค่าพาหนะเหมาจ่าย	272,160.-	272,160.-	272,160.-
ค่าสวัสดิการต่าง ๆ :			
- เงินค่าช่วยเหลือค่าน้ำประปา	32,400.-	32,400.-	32,400.-
- เงินค่าช่วยเหลือการศึกษาบุตร	4,000.-	4,000.-	4,000.-
- เงินค่ารักษาพยาบาล(พนักงาน)	283,440.-	283,440.-	283,440.-
- เงินค่ารักษาพยาบาล(ครอบครัว)	312,000.-	312,000.-	312,000.-
รวมทั้งสิ้น	7,651,606.40	7,290,204.20	6,938,046.40

*มีการขึ้นเงินเดือนประจำปี ร้อยละ 6 ต่อปี ตามบัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง ทำข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 พ.ศ. 2550 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 (จากตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 บัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง

ขั้นเงินเดือนที่	เงินเดือน	ขั้นวิ่ง 1 ขั้น
1	5,510.-	0
2	5,510.-	0
3	5,510.-	0
4	5,510.-	310.-
5	5,820.-	330.-
6	6,150.-	340.-
7	6,490.-	380.-
8	6,870.-	390.-
9	7,260.-	420.-
10	7,680.-	450.-
11	8,130.-	480.-
12	8,610.-	520.-
13	9,130.-	540.-
14	9,670.-	560.-
15	10,230.-	580.-
16	10,810.-	620.-
17	11,430.-	660.-
18	12,090.-	690.-
19	12,780.-	710.-
20	13,490.-	800.-
21	14,290.-	850.-
22	15,140.-	890.-
23	16,030.-	960.-
24	16,990.-	1,010.-
25	18,000.-	1,080.-
26	19,080.-	1,160.-
27	20,240.-	1,270.-

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ชั้นเงินเดือนที่	เงินเดือน	ขั้นวิ้ง 1 ชั้น
28	21,510.-	1,350.-
29	22,860.-	1,470.-
30	24,330.-	1,580.-
31	25,910.-	1,690.-
32	27,600.-	1,820.-
33	29,420.-	1,950.-
34	31,370.-	2,110.-
35	33,480.-	2,240.-
36	35,720.-	2,330.-
37	38,050.-	2,410.-
38	40,460.-	2,680.-
39	43,140.-	3,120.-
40	46,260.-	3,270.-
41	49,530.-	3,290.-
42	52,820.-	3,330.-
43	56,150.-	3,360.-
44	59,510.-	3,390.-
45	62,900.-	3,450.-
46	66,350.-	3,490.-
47	69,840.-	3,530.-
48	73,370.-	

ที่มา : บัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง ท้ายข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่
130 พ.ศ. 2550 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลต้นทุนการจ้างโดยสอบถามจากแบบสัมภาษณ์พนักงานประจำ ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ ของปีงบประมาณ 2552 ซึ่งถือเป็นปีแรกในการศึกษา และนำข้อมูลต้นทุนการจ้างดังกล่าวเป็นปีเริ่มต้นสำหรับการจัดทำข้อมูลต้นทุนการจ้างย้อนหลังของปีงบประมาณ 2551 และย้อนหลังของปีงบประมาณ 2550 โดยใช้บัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง ทำข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 พ.ศ. 2550 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 เป็นข้อมูลอ้างอิงในการคำนวณเงินเดือนที่แท้จริง ที่กำหนดให้พนักงานประจำแต่ละท่านได้รับการขึ้นเงินเดือนปีละ 1 ขั้น ทุกปี

การคำนวณต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ จำนวน 9 คน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำ ใช้วิธีคำนวณ ที่ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย ดังนี้

1. เงินเดือน

ปัจจุบันพนักงานประจำมีอัตราเงินเดือนตามระดับตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

- ตำแหน่งพนักงานรายได้ ระดับ 3 จำนวน 6 คน
เริ่มอัตราเงินเดือนในขั้นที่ 12 (ขั้นต่ำ) เท่ากับ 8,610.- บาท
ถึงขั้นที่ 43 (ขั้นสูง) เท่ากับ 56,150.- บาท
- ตำแหน่งพนักงานรายได้ ระดับ 4 จำนวน 1 คน
เริ่มอัตราเงินเดือนในขั้นที่ 16 (ขั้นต่ำ) เท่ากับ 10,810.- บาท
ถึงขั้นที่ 46 (ขั้นสูง) เท่ากับ 66,350.- บาท
- ตำแหน่งพนักงานรายได้ ระดับ 5 จำนวน 2 คน
เริ่มอัตราเงินเดือนในขั้นที่ 20 (ขั้นต่ำ) เท่ากับ 13,490.- บาท
ถึงขั้นที่ 48 (ขั้นสูง) เท่ากับ 73,370.- บาท

พนักงานตำแหน่งระดับ 3 จำนวน 2 คน มีอัตราเงินเดือนขั้นสูง 56,150.- บาท ในปีงบประมาณ 2552 ซึ่งเป็นขั้นเงินเดือนต้นในระดับ 3

พนักงานตำแหน่งระดับ 4 จำนวน 1 คน มีอัตราเงินเดือนขั้นสูง 66,350.- บาท ในปีงบประมาณ 2552 ซึ่งเป็นขั้นเงินเดือนต้นในระดับ 4

จากแบบสัมภาษณ์ข้อมูลต้นทุนการจ้างของพนักงานประจำ จำนวน 9 คน ซึ่งในแต่ละคนจะได้รับเงินเดือนไม่เท่ากัน เมื่อคำนวณเงินเดือนทั้งปีงบประมาณ 2552 แล้ว ได้ต้นทุนเงินเดือนเท่ากับ 4,815,840.- บาท ซึ่งในปีงบประมาณย้อนหลัง 2 ปี จะคำนวณโดยลดขั้นเงินเดือนลง 1 ขั้นที่คำนวณได้ตามตารางที่ 4.4 ต้นทุนการจ้างพนักงานประจำ จำนวน 9 คน ซึ่งอ้างอิงการขึ้นเงินเดือนประจำปี ร้อยละ 6 ต่อปี ตามบัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง ทำข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 พ.ศ. 2550 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550

2. โบนัส

พนักงานประจำทุกท่านได้รับโบนัสประจำปี ประมาณ 2.5 เดือนต่อปี ของเงินเดือนที่ได้รับ ตามตารางที่ 4.4 ดันทุนการจ้างพนักงานประจำ จำนวน 9 คน

3. เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

พนักงานประจำทุกท่านได้รับเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่การประปานครหลวงจ่ายให้ โดยได้รับดังนี้

1. อายุงานไม่ถึง 10 ปี ได้รับ 9% ของเงินเดือน ที่คำนวณในแต่ละปี
2. อายุงาน 10 ปีขึ้นไป ได้รับ 10% ของเงินเดือน ที่คำนวณในแต่ละปี

ตามตารางที่ 4.4 ดันทุนการจ้างพนักงานประจำ จำนวน 9 คน ที่คำนวณจากแบบสัมภาษณ์ของพนักงานประจำ ดังนี้

1. พนักงานประจำที่มีอายุงานไม่ถึง 10 ปี มีจำนวน 2 คน
2. พนักงานประจำที่มีอายุงาน 10 ปีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน

4. เงินส่งเสริมการอ่านมาตรฐาน

พนักงานประจำได้รับเงินส่งเสริมการอ่านมาตรฐานต่อเดือน ๆ ละ 37,535.- บาท ของพนักงาน 9 คน ดังนั้นในหนึ่งปีงบประมาณจะได้รับ 450,420.- บาท (37,535.- บาท X 12 เดือน) ที่มา: สรุปรายการขอเบิกค่าใช้จ่ายค่าส่งเสริมการอ่านมาตรฐานและค่าส่งใบแจ้งหนี้ ประจำเดือนกรกฎาคม 2552 ของส่วนอ่านมาตรฐานวัดน้ำ

5. เงินค่าพาหนะเหมาจ่าย

พนักงานประจำได้รับเงินค่าพาหนะเหมาจ่ายวันละ 140.- บาท/วันที่ปฏิบัติงาน ในหนึ่งเดือนปฏิบัติงาน 18 วันทำการ ดังนั้นค่าพาหนะเหมาจ่ายต่อเดือนต่อคนเท่ากับ 2,520.- บาท (140.-บาท X 18 วันทำการ) เมื่อคำนวณต่อปีจึงได้เท่ากับ 30,240.- บาทต่อพนักงาน 1 คน (2,520.- บาท X 12 เดือน) เมื่อพิจารณาจำนวนพนักงานประจำที่มี 9 คน จึงมีค่าพาหนะเหมาจ่ายเท่ากับ 272,160.- บาทต่อปี (2,520.- บาท X 12เดือน X 9คน)

การจ่ายเงินค่าพาหนะเหมาจ่าย อ้างอิงคำสั่งการประปานครหลวง ที่ 279/2551 เรื่อง การกำหนดผู้ปฏิบัติงานเฉพาะตำแหน่ง และการเบิกค่าพาหนะในลักษณะเหมาจ่ายเป็นรายวัน

6. ค่าสวัสดิการต่าง ๆ

- เงินค่าช่วยเหลือค่าน้ำประปา :

พนักงานได้รับคนละ 300.- บาทต่อเดือน ดังนั้นในหนึ่งปีงบประมาณจะได้รับ 32,400.- บาท (300.- บาท X 12 เดือน X 9 คน)

- เงินค่าช่วยเหลือการศึกษาบุตร :

มีพนักงาน 1 คน ที่ขอรับเงินค่าช่วยเหลือการศึกษาบุตร ปีละ 4,000.- บาท

- เงินค่ารักษาพยาบาล(พนักงาน) :

มีพนักงาน 3 คน ที่ขอรับเงินค่ารักษาพยาบาลของตนเอง ปีละ 283,440.- บาท

- เงินค่ารักษาพยาบาล(ครอบครัว) :

มีพนักงาน 4 คน ที่ขอรับเงินค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัว ปีละ 312,000.- บาท

จากรายการค่าใช้จ่ายที่ 4 และรายการค่าใช้จ่ายที่ 6 ได้ใช้ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ของปีงบประมาณ 2552 เป็นฐานของปีงบประมาณ 2551 และปีงบประมาณ 2550 ที่กำหนดให้มีค่าใช้จ่ายเท่ากันทุกปี

1.3 ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ ภาคสนาม

ตารางที่ 4.6 ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน จำนวน 10 คน

ปีงบประมาณ พ.ศ.	ค่าจ้างเหมาต่อปีตามสัญญาจ้าง
2552	1,771,962.-
2551	1,771,962.-
2550	1,771,962.-

ที่มา : รายละเอียดการขอเบิกเงินค่าจ้างเหมาตอบแทนของตัวแทนอ่านมาตรวัดน้ำ ประจำเดือนกรกฎาคม 2552 ของส่วนอ่านมาตรวัดน้ำ

ค่าจ้างเหมาต่อปีตามสัญญาจ้างของงานอ่านมาตรวัดน้ำ มาจากข้อมูลรายละเอียดการขอเบิกเงินค่าจ้างเหมาตอบแทนของตัวแทนอ่านมาตรวัดน้ำ ประจำเดือนกรกฎาคม 2552 ที่มีรายละเอียดการจ่ายค่าจ้างเหมา ตามคำสั่งการประสานครหลวง ที่ 82/2551 เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทน กรณีตัวแทนใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ของการประสานครหลวง ดังนี้

ประเภทที่ 1 อ่านมาตรวัดน้ำรายเล็ก ให้รายละเอียด 3.00 บาท

ประเภทที่ 2 อ่านมาตรวัดน้ำรายเล็ก พร้อมส่งใบแจ้งหนี้ ให้รายละเอียด 3.50 บาท

ประเภทที่ 3 อ่านมาตรวัดน้ำรายใหญ่ มาตรวัดน้ำชั่วคราว มาตรวัดน้ำราชการ ให้รายละเอียด 8.00 บาท

ประเภทที่ 4 อัตรามาตรวัดน้ำรายใหญ่ มาตรฐานวัดน้ำชั่วคราว มาตรฐานวัดน้ำราชการ พร้อมส่งใบแจ้งหนี้ ให้รายละเอียด 10.00 บาท

ค่าจ้างเหมาตอบแทนของตัวแทนอัตรามาตรวัดน้ำ ประจำเดือนกรกฎาคม 2552 มีจำนวนราย 40,713 ราย คิดเป็นจำนวนเงินทั้งหมด 147,663.50 บาทต่อเดือน ที่มีรายละเอียดการจ่ายค่าจ้างเหมาแยกตามประเภทการจ่ายเป็นจำนวนรายของมาตรวัดน้ำ ดังนี้

ประเภทที่ 1 จำนวนราย 32,235 ราย เป็นจำนวนเงิน 112,822.50 บาท

ประเภทที่ 2 จำนวนราย 6,833 ราย เป็นจำนวนเงิน 20,499.- บาท

ประเภทที่ 3 จำนวนราย 591 ราย เป็นจำนวนเงิน 5,910.- บาท

ประเภทที่ 4 จำนวนราย 1,054 ราย เป็นจำนวนเงิน 8,432.50 บาท

ดังนั้นในหนึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.2552 จะมีค่าจ้างเหมาตอบแทนเท่ากับ 1,771,962.- บาท (147,663.50 X 12 เดือน) เมื่อคิดเฉลี่ยค่าจ้างเหมาตอบแทนต่อคน ตัวแทนอัตรามาตรวัดน้ำจะได้รับค่าจ้างเหมาเท่ากับ 15,000.- บาทต่อเดือนต่อคน ซึ่งสอดคล้องกับแบบสัมภาษณ์ต้นทุนการจ้างตัวแทน

เนื่องจากไม่มีข้อมูลค่าจ้างเหมาต่อปีตามสัญญาจ้างในปีงบประมาณ 2551 และปีงบประมาณ 2550 จึงใช้ข้อมูลของปีงบประมาณ 2552 เป็นฐานให้เท่ากับปีงบประมาณ 2551 และปีงบประมาณ 2550 ที่กำหนดให้มีค่าจ้างเหมาต่อปีเท่ากันทุกปี

1.4 การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนปฏิบัติงานอัตรามาตรวัดน้ำ ภาคสนาม

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ จำนวน 9 คน กับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน จำนวน 10 คน ในการปฏิบัติงานอัตรามาตรวัดน้ำ

(1)	(2)	(3)	(4)=(2)-(3)	(5)
ปีงบประมาณ	ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ	ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน	ผลแตกต่าง	ร้อยละความแตกต่างของต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน
2552	7,651,606.40	1,771,962.-	5,879,644.40	76.84
2551	7,290,204.20	1,771,962.-	5,518,242.20	75.69
2550	6,938,046.40	1,771,962.-	5,166,084.40	74.46

จากตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ จำนวน 9 คน กับ การจ้างเหมาเป็นตัวแทน จำนวน 10 คน ในการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ พบว่า ต้นทุนการจ้าง เป็นพนักงานประจำมีต้นทุนสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 2551 และ 2550 เป็นร้อยละ 76.84 ร้อยละ 75.69 และ ร้อยละ 74.46 ตามลำดับ

จากต้นทุนการจ้างทั้งหมดเป็นการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำที่มีผู้ใช้น้ำทั้งหมด 72,136 ราย 72,031 ราย และ 72,548 ราย ในปีงบประมาณ 2552 2551 และ 2550 ตามลำดับ

หากพิจารณาต้นทุนการจ้างต่อการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ 1 ราย สามารถแสดงผลได้ดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ผลเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างต่อการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ 1 ราย

ปี งบประมาณ พ.ศ.	จำนวน ผู้ใช้น้ำ (ราย)	ผลการดำเนินงาน อ่านมาตรวัดน้ำ (ราย/เดือน)		ต้นทุนการจ้าง (บาท/เดือน)		ต้นทุนการจ้าง (บาท/ราย)	
		พนักงาน	ตัวแทน	พนักงาน	ตัวแทน	พนักงาน	ตัวแทน
2552	72,136	31,416	40,720	637,633.87	147,663.50	20.30	3.63

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 และ 2550 ไม่สามารถแสดงผลเปรียบเทียบได้ เนื่องจากไม่มีข้อมูลผลการดำเนินงานของพนักงานและตัวแทน

จากตารางที่ 4.8 ผลเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างต่อการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ 1 ราย พบว่าต้นทุนในการอ่านมาตรวัดน้ำโดยพนักงานกับตัวแทนมีความแตกต่างกัน โดยมีต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานเท่ากับ 20.30 บาทต่อราย และต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนเท่ากับ 3.63 บาทต่อราย เมื่อคิดเป็นสัดส่วนแล้ว ได้ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในอัตรา 5.59 เท่าต่อราย หรือสูงกว่าร้อยละ 82 ต่อราย

จากการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างพนักงานกับตัวแทน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำ พบว่า

พนักงานประจำและตัวแทนอ่านมาตรวัดน้ำที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นเพศชายทุกคน โดยมีข้อมูลดังนี้

พนักงานประจำ 9 คน :

- มีอายุเฉลี่ยประมาณ 52 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 39 ปี สูงสุด 60 ปี
- มีระดับการศึกษาระดับ ม.ศ.3 จำนวน 3 คน ระดับ ปวช. จำนวน 4 คน ระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน
- มีอายุงานเฉลี่ยประมาณ 26 ปี โดยมีอายุงานต่ำสุด 7 ปี สูงสุด 38 ปี และส่วนใหญ่จะมีอายุงาน 30 ปีขึ้นไป
- พนักงานประจำทุกคนมีสถานภาพสมรส
- พนักงานประจำมีโรคประจำตัว 3 คน
- อัตราเงินเดือนของพนักงานเฉลี่ยประมาณ 44,000.- บาท/เดือน/คน โดยอัตราเงินเดือนต่ำสุดอยู่ที่ 13,900.- บาท สูงสุดอยู่ที่ 66,350.-บาท

ตัวแทนอ่านมาตรวัดน้ำ 10 คน :

- มีอายุเฉลี่ยประมาณ 34 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 28 ปี สูงสุด 42 ปี
- มีระดับการศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 4 คน ระดับ ปวส. จำนวน 3 คน ระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน
- มีอายุงานเฉลี่ยประมาณ 5 ปี
- ตัวแทนมีสถานภาพโสดมากกว่าสมรส
- ตัวแทนไม่มีโรคประจำตัว
- อัตราค่าจ้างเหมาตอบแทนของตัวแทนเฉลี่ยประมาณ 15,000.- บาท/เดือน/คน โดยอัตราค่าจ้างเหมาตอบแทนต่ำสุดอยู่ที่ 13,000.- บาท สูงสุดอยู่ที่ 17,000.-บาท

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลต้นทุนการจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ซึ่งถือเป็นปีแรกในการศึกษา โดยนำข้อมูลมาจากแบบสัมภาษณ์ของพนักงานประจำที่ใช้อัตราเงินเดือนเป็นฐานในการคำนวณเงินเดือนย้อนหลังของปีงบประมาณ 2551 และ 2550 โดยใช้บัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง ทำข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 พ.ศ. 2550 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 เป็นข้อมูลอ้างอิงในการคำนวณเงินเดือนที่แท้จริง ที่กำหนดให้พนักงานประจำแต่ละท่านได้รับการขึ้นเงินเดือนปีละ 1 ขั้น ทุกปี ที่พบว่าอัตราเงินเดือนประจำสูงขึ้นทุกปี อันเนื่องจากการขึ้นเงินเดือนประจำปีทุกปีในอัตราร้อยละ 6 และจากเงินเดือนที่สูงขึ้นในแต่ละปี มีผลให้ค่าตอบแทนด้าน โบนัส เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สูงขึ้นจากการผันตามอัตราเงินเดือนที่สูงขึ้น และมียังมีต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานในส่วนของค่าสวัสดิการต่าง ๆ อีกด้วย จากค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นผลให้ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ในขณะที่ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนมีค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างเหมาตอบแทนเพียงอย่าง

เดียว โดยตัวแทนได้รับค่าจ้างตามจำนวนรายของงานอ่านมาตรวัดน้ำที่ปฏิบัติได้เท่านั้น ตามตารางที่ 4.6 ที่สอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน โดยตัวแทนไม่ได้รับสิทธิสวัสดิการใดๆ และค่าตอบแทนพิเศษใด ๆ

1.5 รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสม

รูปแบบการจ้างที่เลือกใช้ควรเป็นรูปแบบการจ้างเหมาตัวแทน ที่มีต้นทุนดำเนินงานต่ำกว่ารูปแบบการจ้างเป็นพนักงาน ที่จ้างจำนวนตัวแทนเพิ่มขึ้นแล้ว ก็ไม่มีผลกระทบต่อต้นทุนการจ้าง เนื่องจากไม่ต้องรับภาระด้านสวัสดิการต่าง ๆ รวมถึงการขึ้นเงินเดือนประจำปี และความมีช่วงอายุอยู่ในวัยทำงาน ไม่มีโรคประจำตัว จึงทำให้มีผลการดำเนินงานที่สูงกว่าผลการดำเนินงานของพนักงาน อีกทั้งการจ้างงานรูปแบบการจ้างเหมาตัวแทนเป็นการจ้างงานที่จ่ายค่าจ้างเป็นรายชิ้น หากมีปริมาณงานมากขึ้น ก็สามารถเพิ่มการจ้างเหมาตัวแทนให้มีความเหมาะสมกับปริมาณที่ต้องปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบต้นทุนระหว่างรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของส่วนจัดเก็บและรับเงิน

รายละเอียดการรวบรวมข้อมูลทัศนคติและข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อการคำนวณหาต้นทุน และได้รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสม มีดังนี้

1. ข้อมูลการปฏิบัติงาน งานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว
2. ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ ปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว

ภาคสนาม

3. ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว

ภาคสนาม

4. การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม

5. รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสม

ได้ผลการศึกษา ดังนี้

2.1 ข้อมูลการปฏิบัติงาน งานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 หัวหน้าส่วนจัดเก็บและรับเงินดำเนินการกำหนดวันที่ทำการงดจ่ายน้ำชั่วคราว สำหรับ ผู้ใช้น้ำไม่ชำระค่าน้ำประปาที่ครบกำหนดการชำระเงินของแต่ละเขต โดยแบ่งงานตามเส้นทางอ่านน้ำ

2.1.2 พนักงานปฏิบัติงานภายในสำนักงานดำเนินการประมวลผลการระงับการใช้น้ำเพื่อสั่งพิมพ์ใบสั่งทำการระงับการใช้น้ำประจำชั่วคราวตามเส้นทางการอ่านน้ำ ตามวันที่ที่กำหนดวันทำ การงดจ่ายน้ำประจำชั่วคราว โดยแจกจ่ายงานให้กับพนักงานปฏิบัติภาคสนาม และจัดพิมพ์ทะเบียนคุมใบสั่งทำการระงับการใช้น้ำประจำชั่วคราว สำหรับตรวจสอบการดำเนินงานของพนักงานภาคสนาม

2.1.3 พนักงานปฏิบัติงานภายนอกสำนักงาน(ภาคสนาม) รับผิดชอบทำการระงับการใช้น้ำประจำชั่วคราวตามเส้นทางการอ่านน้ำ ที่ตนเองได้รับมอบหมาย ตามตารางวันทำการงดจ่ายน้ำชั่วคราว โดยนำส่งงานวันต่อวัน (รับงานวันนี้เวลาเย็นส่งงานวันรุ่งขึ้นเวลาเย็น)

2.1.4 พนักงานปฏิบัติงานภายในสำนักงานนำผลการดำเนินงานระงับการใช้น้ำของพนักงานภาคสนามมาบันทึกผลการงดจ่ายน้ำชั่วคราวในระบบงาน IT เพื่อดำเนินการปรับค่าธรรมเนียมตามประกาศการประปานครหลวง หรือบันทึกผลการงดจ่ายน้ำถาวรต่อไป ซึ่งแล้วแต่กรณีของระยะเวลาที่ผู้ใช้น้ำไม่ชำระค่าน้ำประจำ

2.1.5 พนักงานปฏิบัติงานภายในสำนักงานรวบรวมผลการดำเนินงานระงับการใช้น้ำ เพื่อ คำนวณค่าตอบแทน (Incentive) ประจำเดือน ให้กับพนักงานและตัวแทน

ข้อมูลผลการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประจำชั่วคราว ภาคสนาม ประจำเดือน มกราคม 2552 - กรกฎาคม 2552

ตารางที่ 4.9 ตัวอย่างตารางผลงานการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประจำชั่วคราว ภาคสนาม ของพนักงานและตัวแทน ส่วนจัดเก็บและรับเงิน ตั้งแต่ประจำเดือน มกราคม 2552 – กรกฎาคม 2552

ประจำเดือน	พนักงานคนที่ 1	พนักงานคนที่ 2	ตัวแทน 1 คน	รวมผลดำเนินงาน ประจำเดือน(ราย)
มกราคม 2552	344	389	819	1,552
กุมภาพันธ์ 2552	301	385	618	1,304
มีนาคม 2552	436	444	968	1,848
เมษายน 2552	444	542	774	1,760
พฤษภาคม 2552	392	396	1,090	1,878
มิถุนายน 2552	500	466	721	1,687
กรกฎาคม 2552	437	610	1,048	2,095

**ข้อมูลวันที่ดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม ประจำเดือน
กรกฎาคม 2552**

ตารางที่ 4.10 ตัวอย่างตารางข้อมูลวันที่ดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม
ประจำเดือนกรกฎาคม 2552

เขต	วันที่อ่านมาตรวัด น้ำและออกใบแจ้ง หนี้ค่าน้ำ	วันที่วันสุดท้ายของ การตั้งลูกหนี้ค่าน้ำ ประปา	วันที่พิมพ์ใบสั่งระงับ การใช้น้ำประปา ชั่วคราว	วันที่ดำเนินการระงับ การใช้น้ำประปา ชั่วคราวภาคสนาม
02	1-3 ก.ค.2552	6 ก.ค.2552	13 ก.ค.2552	14-15 ก.ค.2552
03	4-7 ก.ค.2552	10 ก.ค.2552	15 ก.ค.2552	16-18 ก.ค.2552
04	9-11 ก.ค.2552	14 ก.ค.2552	20 ก.ค.2552	21-24 ก.ค.2552
06	13-15 ก.ค.2552	16 ก.ค.2552	22 ก.ค.2552	23-28 ก.ค.2552
05	16-18 ก.ค.2552	21 ก.ค.2552	27 ก.ค.2552	28-31 ก.ค.2552
01	20-22 ก.ค.2552	24 ก.ค.2552	30 ก.ค.2552	31 ก.ค.-3 ส.ค.2552
	23-30 ก.ค.2552	ไม่มีงานอ่านมาตรวัด น้ำ	-	4 ส.ค.2552 จนถึง ประมาณวันที่ 11 ส.ค. 2552 จะมีงานให้ ปฏิบัติน้อย หรือบาง วันอาจไม่มีงานให้ทำ
02	1-4 ส.ค.2552	6 ส.ค.2552	11 ส.ค.2552	13-14 ส.ค.2552

มาตรฐานการทำงานงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของพนักงาน

- ตั้งมาตรฐานการระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม จำนวน 18 ราย/คน/วัน
  - การคิดอัตราค่าใช้จ่ายส่งเสริมการระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม ได้รับ
อัตรารายละ 9.00 บาท สำหรับส่วนที่เกินมาตรฐานงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม
- มาตรฐานการทำงานงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม อ้างอิงคำสั่งการประปา
นครหลวง ที่ 162/2548 เรื่อง กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่ายส่งเสริมงานบริการ
มาตรวัดน้ำ

2.2 ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ ปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม

ตารางที่ 4.11 ต้นทุนการจ้างพนักงานประจำ จำนวน 2 คน

(หน่วย : บาท)

รายการ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ
	2552	2551	2550
เงินเดือน *	1,371,000.-	1,291,200.-	1,215,720.-
โบนัส	285,625.-	269,000.-	253,275.-
เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	137,100.-	129,120.-	121,572.-
เงินส่งเสริมงานระงับน้ำฯ (ผูกขาด)	43,200.-	43,200.-	43,200.-
เงินค่าพาหนะเหมาจ่าย	43,680.-	43,680.-	43,680.-
ค่าสวัสดิการต่าง ๆ :			
- เงินค่าช่วยเหลือค่าน้ำประปา	7,200.-	7,200.-	7,200.-
- เงินค่าช่วยเหลือการศึกษาบุตร	-	-	-
- เงินค่ารักษาพยาบาล(พนักงาน)	126,000.-	126,000.-	126,000.-
- เงินค่ารักษาพยาบาล(ครอบครัว)	48,000.-	48,000.-	48,000.-
รวมทั้งสิ้น	2,061,805.-	1,957,400.-	1,858,647.-

*มีการขึ้นเงินเดือนประจำปี ร้อยละ 6 ต่อปี ตามบัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง
ท้ายข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 พ.ศ. 2550 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550
(จากตารางที่ 4.5)

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลต้นทุนการจ้างโดยสอบถามจากแบบสัมภาษณ์พนักงาน
ประจำ ปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของปีงบประมาณ 2552 ซึ่งถือเป็นปีแรกใน
การศึกษา และนำข้อมูลต้นทุนการจ้างดังกล่าวเป็นปีเริ่มต้นสำหรับการจัดทำข้อมูลต้นทุนการจ้าง
ย้อนหลังของปีงบประมาณ 2551 และย้อนหลังของปีงบประมาณ 2550 โดยใช้บัญชีเงินเดือนของ
พนักงานการประปานครหลวง ท้ายข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 พ.ศ. 2550 ตั้งแต่วันที่
1 ตุลาคม 2550 เป็นข้อมูลอ้างอิงในการคำนวณเงินเดือนที่แท้จริง ที่กำหนดให้พนักงาน
ประจำแต่ละท่านได้รับการขึ้นเงินเดือนปีละ 1 ขึ้น ทุกปี

การคำนวณต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ จำนวน 2 คน ของงานระงับการใช้ น้ำประปาชั่วคราว ใช้วิธีคำนวณ ที่ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย ดังนี้

1. เงินเดือน

ปัจจุบันพนักงานประจำมีอัตราเงินเดือนตามระดับตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

- ตำแหน่งพนักงานรายได้ ระดับ 4 จำนวน 1 คน
เริ่มอัตราเงินเดือนในขั้นที่ 16 (ขั้นต่ำ) เท่ากับ 10,810.- บาท
ถึงขั้นที่ 46 (ขั้นสูง) เท่ากับ 66,350.- บาท
- ตำแหน่งพนักงานรายได้ ระดับ 5 จำนวน 1 คน
เริ่มอัตราเงินเดือนในขั้นที่ 20 (ขั้นต่ำ) เท่ากับ 13,490.- บาท
ถึงขั้นที่ 48 (ขั้นสูง) เท่ากับ 73,370.- บาท

พนักงานตำแหน่งระดับ 4 ได้รับอัตราเงินเดือนขั้นสูง 66,350.- บาท ในปีงบประมาณ 2552 ซึ่งเป็นขั้นเงินเดือนต้นในระดับ 4

จากแบบสัมภาษณ์ข้อมูลต้นทุนการจ้างของพนักงานประจำจำนวน 2 คน ซึ่งในแต่ละคนจะได้รับเงินเดือนไม่เท่ากัน เมื่อคำนวณเงินเดือนทั้งปีงบประมาณ 2552 แล้ว ได้ต้นทุนเงินเดือนเท่ากับ 1,371,000.- บาท ซึ่งในปีงบประมาณย้อนหลัง 2 ปี จะคำนวณโดยลดขั้นเงินเดือนลง 1 ขั้นที่คำนวณได้ตามตารางที่ 4.11 ต้นทุนการจ้างพนักงานประจำจำนวน 2 คน ซึ่งอ้างอิงการขึ้นเงินเดือนประจำปี ร้อยละ 6 ต่อปี ตามบัญชีเงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง ท้ายข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 พ.ศ. 2550 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550

2. โบนัส

พนักงานประจำทุกท่าน ได้รับโบนัสประจำปี ประมาณ 2.5 เดือนต่อปี ของเงินเดือนที่ได้รับ ตามตารางที่ 4.11 ต้นทุนการจ้างพนักงานประจำ จำนวน 2 คน

3. เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

พนักงานประจำทุกท่าน ได้รับเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่การประปานครหลวงจ่ายให้ โดยได้รับดังนี้

- พนักงานมีอายุงาน 10 ปีขึ้นไป ได้รับ 10% ของเงินเดือน ที่คำนวณในแต่ละปีตามตารางที่ 4.11 ต้นทุนการจ้างพนักงานประจำจำนวน 2 คน

4. เงินส่งเสริมงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว

พนักงานประจำได้รับเงินส่งเสริมงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวต่อเดือน ประมาณเดือนละ 3,600.- บาท ของพนักงาน 2 คน ดังนั้นในหนึ่งปีงบประมาณจะได้รับ 43,200.- บาท (3,600.- บาท X 12 เดือน) ที่มา : สรุปรายการขอเบิกค่าใช้จ่ายค่าส่งเสริมงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ประจำเดือน

มกราคม 2552 - กรกฎาคม 2552 ของส่วนจัดเก็บและรับเงิน

5. เงินค่าพาหนะเหมาจ่าย

พนักงานประจำได้รับเงินค่าพาหนะเหมาจ่ายวันละ 140.- บาท/วันที่ปฏิบัติงาน ในหนึ่งเดือนปฏิบัติงานเฉลี่ย 13 วันทำการ ดังนั้นค่าพาหนะเหมาจ่ายต่อเดือนต่อคนเท่ากับ 1,820.- บาท (140.-บาท X 13 วันทำการ) เมื่อคำนวณต่อปีจึงได้เท่ากับ 21,840.- บาทต่อพนักงาน 1 คน (1,820.- บาท X 12 เดือน) เมื่อพิจารณาจำนวนพนักงานประจำที่มี 2 คน จึงมีค่าพาหนะเหมาจ่ายเท่ากับ 43,680.- บาทต่อปี (1,820.- บาท X 12 เดือน X 2 คน)

การจ่ายเงินค่าพาหนะเหมาจ่าย อ้างอิงคำสั่งการประปานครหลวง ที่ 279/2551 เรื่อง การกำหนดผู้ปฏิบัติงานเฉพาะตำแหน่ง และการเบิกค่าพาหนะในลักษณะเหมาจ่ายเป็นรายวัน

6. ค่าสวัสดิการต่าง ๆ :

- เงินค่าช่วยเหลือค่าน้ำประปา :

พนักงานได้รับคนละ 300.- บาทต่อเดือน ดังนั้นในหนึ่งปีงบประมาณจะได้รับ 7,200.- บาท (300.- บาท X 12 เดือน X 2 คน)

- เงินค่ารักษาพยาบาล(พนักงาน) :

มีพนักงาน 2 คน ที่ขอรับเงินค่ารักษาพยาบาลของตนเอง ปีละ 126,000.- บาท

- เงินค่ารักษาพยาบาล(ครอบครัว) :

มีพนักงาน 1 คน ที่ขอรับเงินค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัว ปีละ 48,000.- บาท

จากรายการค่าใช้จ่ายที่ 4 และรายการค่าใช้จ่ายที่ 6 ได้ใช้ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ของปีงบประมาณ 2552 เป็นฐานของปีงบประมาณ 2551 และปีงบประมาณ 2550 ที่กำหนดให้มีค่าใช้จ่ายเท่ากันทุกปี

2.3 ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม

ตารางที่ 4.12 ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน จำนวน 1 คน

ปีงบประมาณ พ.ศ.	ค่าจ้างเหมาต่อปีตามสัญญาจ้าง
2552	155,340.-
2551	155,340.-
2550	155,340.-

ที่มา : ข้อมูลผลการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของตัวแทน ประจำเดือนมกราคม

2552 - กรกฎาคม 2552 ส่วนจัดเก็บและรับเงิน

ค่าจ้างเหมาต่อปีตามสัญญาจ้างของงานอ่านมาตรวัดน้ำ มาจากข้อมูลผลการดำเนินงาน ระเบียบการใช้น้ำประปาชั่วคราว ประจำปีเดือนมกราคม 2552 - กรกฎาคม 2552 ที่มีรายละเอียดการจ่ายค่าจ้างเหมา ตามคำสั่งการประสานครหลวง ที่ 82/2551 เรื่อง กำหนดอัตราการจ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทน ดังนี้

- กรณีตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่ระเบียบการใช้น้ำประปาชั่วคราว (ผูกขาด) ให้จ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนในอัตรารายการละ 15.- บาท ของจำนวนรายที่ดำเนินการได้

ดังนั้น ผลการดำเนินงานระเบียบการใช้น้ำประปาชั่วคราวเฉลี่ยประมาณเดือนละ 863 รายต่อเดือน (จากตารางที่ 4.9 ผลงานการดำเนินงานของตัวแทน) จึงได้ค่าจ้างเหมาเท่ากับ 12,945.- บาทต่อเดือนต่อคน ซึ่งสอดคล้องกับแบบสัมภาษณ์ต้นทุนการจ้างตัวแทน และเมื่อคำนวณต่อปีจึงได้เท่ากับ 155,340.- บาท (12,945.- บาท X 12 เดือน)

เนื่องจากไม่มีข้อมูลค่าจ้างเหมาต่อปีตามสัญญาจ้างในปีงบประมาณ 2551 และปีงบประมาณ 2550 จึงใช้ข้อมูลของปีงบประมาณ 2552 เป็นฐานให้เท่ากับปีงบประมาณ 2551 และปีงบประมาณ 2550 ที่กำหนดให้มีค่าจ้างเหมาต่อปีเท่ากันทุกปี

2.4 การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทนปฏิบัติงานระเบียบการใช้น้ำประปาชั่วคราว ภาคสนาม

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ จำนวน 2 คน กับการจ้างเหมา เป็นตัวแทน จำนวน 1 คน ในการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ

(1)	(2)	(3)	(4)=(2)-(3)	(5)
ปีงบประมาณ	ต้นทุนการจ้าง เป็นพนักงาน ประจำ	ต้นทุนการ จ้างเหมาเป็น ตัวแทน	ผลแตกต่าง	ร้อยละความแตกต่างของ ต้นทุนการจ้างเป็น พนักงานประจำกับต้นทุน การจ้างเหมาเป็นตัวแทน
2552	2,061,805.-	155,340.-	1,906,465.-	92.47
2551	1,957,400.-	155,340.-	1,802,060.-	92.06
2550	1,858,647.-	155,340.-	1,703,307.-	91.64

จากตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ จำนวน 2 คนกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน จำนวน 1 คน ในการปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว พบว่าต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำมีต้นทุนสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 2551 และ 2550 เป็นร้อยละ 92.47 ร้อยละ 92.06 และ ร้อยละ 91.64 ตามลำดับ

จากต้นทุนการจ้างทั้งหมดเป็นการปฏิบัติงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว จำนวน 1,732 ราย ในปีงบประมาณ 2552 ที่มีผู้ใช้น้ำทั้งหมด 72,136 ราย

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 และ 2550 ไม่มีข้อมูลผลการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของพนักงานและตัวแทน

หากพิจารณาต้นทุนการจ้างต่อการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว 1 ราย สามารถแสดงผลได้ดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.14 ผลเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างต่อการดำเนินงานระงับการใช้น้ำ 1 ราย

ปี งบประมาณ พ.ศ.	จำนวน งานระงับฯ (ราย)	ผลการดำเนินงาน ระงับการใช้น้ำ (ราย/เดือน)		ต้นทุนการจ้าง (บาท/เดือน)		ต้นทุนการจ้าง (บาท/ราย)	
		พนักงาน	ตัวแทน	พนักงาน	ตัวแทน	พนักงาน	ตัวแทน
		2552	1,732	869	863	171,817.08	12,945.-

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 และ 2550 ไม่สามารถแสดงผลเปรียบเทียบได้เนื่องจากไม่มีข้อมูลผลการดำเนินงานของพนักงานและตัวแทน

จากตารางที่ 4.14 ผลเปรียบเทียบต้นทุนการจ้างต่อการดำเนินงานระงับการใช้น้ำ 1 ราย พบว่าต้นทุนในงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวโดยพนักงานกับตัวแทนมีความแตกต่างกันมาก โดยมีต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานเท่ากับ 197.72 บาทต่อราย และต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนเท่ากับ 15.- บาทต่อราย เมื่อคิดเป็นสัดส่วนแล้ว ได้ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนในอัตรา 13.18 เท่าต่อราย หรือสูงกว่าร้อยละ 92 ต่อราย

จากการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระหว่างพนักงานกับตัวแทน ของงานระงับ
การใช้น้ำประปาชั่วคราว พบว่า

พนักงานประจำและตัวแทนอ่านมาตรวัดน้ำที่ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นเพศชายทุกคน
โดยมีข้อมูลดังนี้

พนักงานประจำ 2 คน :

- มีอายุเฉลี่ยประมาณ 57 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 54 ปี สูงสุด 60 ปี
- มีระดับการศึกษาระดับ ม.ศ.3 และระดับ ปวช.
- มีอายุงานเฉลี่ยประมาณ 34 ปี
- พนักงานประจำทุกคนมีสถานภาพสมรส
- พนักงานประจำมีโรคประจำตัวทั้ง 2 คน
- อัตราเงินเดือนของพนักงานเฉลี่ยประมาณ 57,125.- บาท/เดือน/คน โดยอัตรา
เงินเดือนต่ำสุดอยู่ที่ 47,900.- บาท สูงสุดอยู่ที่ 66,350.-บาท

ตัวแทนอ่านมาตรวัดน้ำ 1 คน :

- มีอายุเฉลี่ยประมาณ 26 ปี
- มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.
- มีอายุงานเฉลี่ยประมาณ 3 ปี
- ตัวแทนไม่มีโรคประจำตัว
- อัตราค่าจ้างเหมาตอบแทนของตัวแทนเฉลี่ยประมาณ 12,000.- บาท ถึง 13,000.-
บาท/เดือน

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลต้นทุนการจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ซึ่ง
ถือเป็นปีแรกในการศึกษา โดยนำข้อมูลมาจากแบบสัมภาษณ์ของพนักงานประจำ ที่ใช้อัตรา
เงินเดือนเป็นฐานในการคำนวณเงินเดือนย้อนหลังของปีงบประมาณ 2551 และ 2550 โดยใช้บัญชี
เงินเดือนของพนักงานการประปานครหลวง ท้ายข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 พ.ศ.
2550 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 เป็นข้อมูลอ้างอิงในการคำนวณเงินเดือนที่แท้จริง ที่กำหนดให้
พนักงานประจำแต่ละท่านได้รับการขึ้นเงินเดือนปีละ 1 ขั้น ทุกปี ที่พบว่าอัตราเงินเดือนประจำ
สูงขึ้นทุกปี อันเนื่องจากการขึ้นเงินเดือนประจำปีทุกปีในอัตราร้อยละ 6 และจากเงินเดือนที่สูงขึ้น
ในแต่ละปี มีผลให้ค่าตอบแทนด้าน โบนัส เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สูงขึ้นจากการผันตามอัตรา
เงินเดือนที่สูงขึ้น และมียังมีต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานในส่วนของค่าสวัสดิการต่าง ๆ อีกด้วย
จากค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นผลให้ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็น
ตัวแทน ในขณะที่ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนมีค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างเหมาตอบแทนเพียงอย่าง

เดียว โดยตัวแทนได้รับค่าจ้างตามจำนวนรายของงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวที่ปฏิบัติได้เท่านั้น ตามตารางที่ 4.12 ที่สอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ต้นทุนการจ้างเหมาตัวแทน โดยตัวแทนไม่ได้รับสิทธิสวัสดิการใด ๆ และค่าตอบแทนพิเศษใด ๆ

2.5 รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสม

รูปแบบการจ้างที่เลือกใช้ควรเป็นรูปแบบการจ้างเหมาตัวแทน ที่มีต้นทุนดำเนินงานต่ำกว่ารูปแบบการจ้างเป็นพนักงาน ที่จ้างจำนวนตัวแทนเพิ่มขึ้นแล้ว ก็ไม่มีผลกระทบต่อต้นทุนการจ้าง เนื่องจากไม่ต้องรับภาระด้านสวัสดิการต่าง ๆ รวมถึงการขึ้นเงินเดือนประจำปี ทุกปี และควรมีช่วงอายุอยู่ในวัยทำงาน ไม่มีโรคประจำตัว จึงทำให้มีผลการดำเนินงานที่สูงกว่าผลการดำเนินงานของพนักงาน อีกทั้งการจ้างงานรูปแบบการจ้างเหมาตัวแทนเป็นการจ้างงานที่จ่ายค่าจ้างเป็นรายชิ้น หากมีปริมาณงานมากขึ้น ก็สามารถเพิ่มการจ้างเหมาตัวแทนให้มีความเหมาะสมกับปริมาณที่ต้องปฏิบัติ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์ของการเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน ของสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี การประสานครหลวง ได้ผลสรุปการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน

1.1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการใช้รูปแบบการจ้างงานที่เหมาะสมและให้บังเกิดผลในอนาคต

1.2 วิธีการศึกษา

1.2.1 ขอบเขตการศึกษา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลปฏิบัติงานและต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของสำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี เท่านั้น

1.2.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงาน รายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานและต้นทุนดำเนินงาน จากเอกสารต่าง ๆ และแบบสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์หาผลเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน ณ ปีปัจจุบัน พ.ศ.2552 และใช้ข้อมูลปีปัจจุบัน พ.ศ.2552 เป็นฐานการศึกษาย้อนหลังคำนวณหาตัวเลขต้นทุนดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์หาผลแตกต่างระหว่างต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของรูปแบบการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน โดยแสดงค่าเป็นร้อยละและวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบเชิงพรรณนา

1.3 ผลการศึกษา ได้ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์(1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างพนักงานกับการจ้างเหมาตัวแทน พบว่า

1.3.1 ต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำของการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2552 2551 และ 2550 เป็นร้อยละ 76.84 75.69 และ 74.46 ตามลำดับ และหากพิจารณาต้นทุนการจ้างต่อผลการดำเนินงาน 1 ราย พบว่า ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน โดยต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานเท่ากับ 20.30 บาทต่อราย ในขณะที่ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนเท่ากับ 3.63 บาทต่อราย ของปีงบประมาณ พ.ศ.2552

1.3.2 ต้นทุนการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราวของการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2552 2551 และ 2550 เป็นร้อยละ 92.47 92.06 และ 91.64 ตามลำดับ และหากพิจารณาต้นทุนการจ้างต่อผลการดำเนินงาน 1 ราย พบว่า ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน โดยต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานเท่ากับ 197.72 บาทต่อราย ในขณะที่ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนเท่ากับ 15.- บาทต่อรายของปีงบประมาณ พ.ศ.2552

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ (2) เพื่อศึกษาแนวทางการใช้รูปแบบการจ้างที่เหมาะสมและให้บังเกิดผลในอนาคต พบว่า ต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและต้นทุนการดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ของการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทน เนื่องจากพนักงานที่มีอายุงานยาวนานออกไป จะทำให้มีอัตราเงินเดือนสูงตามไปด้วย และการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ทำให้ต้นทุนการจ้างต่อหน่วยในการทำงานสูงตามไปด้วย ดังนั้น จึงควรเลือกรูปแบบการจ้างที่มีต้นทุนต่ำ กล่าวคือ การเลือกพิจารณาการจ้างเหมาเป็นตัวแทนเพียงรูปแบบเดียว ที่จ่ายค่าจ้างเป็นรายชิ้น และไม่ต้องรับภาระสวัสดิการต่าง ๆ

2. อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำ ระหว่างการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน พบว่าต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็น

ตัวแทน และเมื่อพิจารณาต้นทุนการจ้างต่อหน่วยแล้ว ยังพบว่า ต้นทุนการจ้างต่อหน่วยของการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทน

2.2 ผลการเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน พบว่าต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทน และเมื่อพิจารณาต้นทุนการจ้างต่อหน่วยแล้ว ยังพบว่า ต้นทุนการจ้างต่อหน่วยของการจ้างเป็นพนักงานสูงกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทน

ผลการเปรียบเทียบต้นทุนดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ดังกล่าวข้างต้นเป็นผลมาจากสาเหตุ 2 ประการ ดังนี้

1. ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงาน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้
  - เงินเดือน ที่มีกรขึ้นเงินเดือนประจำปีทุกปีในอัตราร้อยละ 6
  - โบนัส
  - เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
  - ค่ารักษาพยาบาลของตนเองและบุคคลในครอบครัว
  - เงินช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น เงินช่วยเหลือค่าน้ำประปา เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร เป็นต้น ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ คือ ต้นทุนค่าแรงที่จ่ายให้เจ้าหน้าที่เป็นค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานเป็นค่าจ้างประจำ ค่าล่วงเวลา ค่าสวัสดิการ บำเหน็จ (อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล 2539: 20) เป็นต้นทุนการจ้างสูงกว่าต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ที่ตัวแทนได้รับเฉพาะเงินค่าตอบแทนตามจำนวนมาตรวัดน้ำที่ดำเนินการได้ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพียงรายการเดียว ที่เป็นการจ้างเหมาบริการจากภาคเอกชน โดยรัฐเป็นผู้กำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศมากขึ้น ตามที่ บุญแสง ชีระภากร (2542: 118 -119) ได้กล่าวว่า ในการปฏิรูประบบราชการของทุกประเทศ คือ ปัญหาด้านกำลังคนที่มีจำนวนมากเกินไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านกำลังคนที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี ถ้าหากไม่มีการควบคุมงบประมาณของประเทศ จะเพียงพอเฉพาะการจ่ายเป็นเงินเดือนและสวัสดิการของข้าราชการและลูกจ้างเท่านั้น จะไม่มีเหลือสำหรับการพัฒนาประเทศ

2. ผลงานการปฏิบัติงานโดยรวมของการจ้างเป็นพนักงานมีผลงานต่ำกว่าการจ้างเหมาเป็นตัวแทนที่มีปัจจัยมาจาก

- ความสูงอายุของพนักงาน
- ความเจ็บป่วยของพนักงาน
- ความล่าช้าจากการทำงานเดิม ๆ เป็นระยะเวลายาวนาน

ดังที่ องค์กร เสดะเวช (2544: 56) ได้เสนอว่า การคำนวณต้นทุนของกิจกรรม (Activity Costing) ในส่วนราชการจะต้องตระหนักถึงผลประโยชน์ที่ได้รับและต้นทุนที่ใช้ไป คือ การลดการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่ำ

ดังนั้น จากมูลเหตุข้างต้นจึงใช้ผลของข้อมูลด้านต้นทุนในเรื่องของการเลือกรูปแบบการจ้างระหว่างจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ของงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว โดยได้ผลของต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทนเป็นต้นทุนที่ต่ำกว่า แต่ได้ผลงานที่สูงกว่า จึงควรเลือกรูปแบบการจ้างเหมาเป็นตัวแทน เพียงรูปแบบเดียวในการปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว

3. ข้อเสนอแนะ

การนำเสนอข้อเสนอแนะจะแยกอธิบายเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา และข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน ที่ได้สรุปและเสนอว่า ควรเลือกรูปแบบการจ้างเพียงรูปแบบเดียว นั่นคือการจ้างเหมาตัวแทน เนื่องจากเป็นต้นทุนที่ต่ำกว่าและมีผลงานที่สูงกว่าการจ้างเป็นพนักงาน ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะบางประการสำหรับการบริหารความสัมพันธ์ในการจ้างเหมาตัวแทน เพื่อให้ประสบความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

3.1.1 มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเน้นที่ผลงานและคุณภาพ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในผลแห่งการปฏิบัติงาน เช่น การให้รางวัล การประกาศเกียรติคุณเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป เป็นต้น

3.1.2 เปิดโอกาสให้ตัวแทนได้มีสิทธิ์สมัครสอบบรรจุเข้าเป็นพนักงานเป็นการภายใน ในตำแหน่งงานที่ว่างลงของการปฏิบัติงานด้านอื่นๆ โดยคัดสรรตัวแทนที่มีความรู้ความสามารถ ความประพฤติ ที่เหมาะสม เพื่อสร้างและให้สถานภาพที่มั่นคงให้กับตัวแทน

3.1.3 การสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ตัวแทน โดยให้ตัวแทนมองเห็นคุณค่าสำนึกในเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งอาชีพ และความรับผิดชอบที่พึงมีต่อสาขาอาชีพและสังคมส่วนรวม ที่ตัวแทนต้องปฏิบัติต่อสาธารณชนและองค์กร

3.1.4 การมีมาตรการในการรักษาวินัยในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับพนักงาน

3.1.5 กำหนดค่าตอบแทนจ้างเหมาให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

3.1.6 ให้การสื่อสารที่เข้าถึงตัวแทน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาและช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการดำเนินงานอ่านมาตรวัดน้ำและงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว ระหว่างการจ้างเป็นพนักงานกับการจ้างเหมาเป็นตัวแทน มีข้อจำกัดบางประการ ดังนี้

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีข้อจำกัดของข้อมูลในอดีตของปีที่ผ่าน ๆ มา จึงได้ข้อมูลเพื่อการเปรียบเทียบในอดีตที่ไม่สมบูรณ์

3.2.2 เป็นการศึกษาเฉพาะต้นทุนการดำเนินงานดังกล่าวของสำนักงานประปาสาขาแม่ศรีเท่านั้น

ดังนั้น ในการศึกษารั้งต่อไป ผู้ศึกษาอาจปรับปรุงศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องความพึงพอใจ และศึกษาข้อมูลของสำนักงานประปาสาขาอื่น ๆ รวมทั้งสามารถศึกษาความเป็นไปได้ในการจ้างเหมาของงานอื่น ๆ เช่น งานรับคำร้องบริการผู้ใช้น้ำ งานรับเงินค่าน้ำประปาคอนเตอร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กึ่งกนก พิทยานุคุณ สุนทรี จรูญ และรวีวัลย์ ภิชโยพนากุล การบัญชีต้นทุน
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2531
- กัญญา นวลแข ต้นทุน: แนวคิด : การประยุกต์ ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ (อัดสำเนา)
- จันทนา ฉัตตะวีระ “ผลงานทางวิชาการเพื่อประเมินบุคคล” การเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในระบบ
บริหารภาครัฐ สำนักงานประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรื มิถุนายน 2544
- จาตุรงค์ ปัญญาติล “ปัญหาการจ้างเหมาบริการของส่วนราชการไทย” ภาคนิพนธ์ปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2544
- ดวงมณี โกมารทัต การบัญชีต้นทุน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2543
- ทิพวรรณ กาญจนเชษฐ “การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบต้นทุนและความพึงพอใจระหว่างการจ้าง
เหมากับระบบลูกจ้างประจำของงานรักษาความปลอดภัยและงานรักษาความสะอาด
ของสำนักงานประมาณ” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2546
- บุญแสง ชีระภากร “การปฏิรูประบบราชการ : ทางออกของการแก้ปัญหาและฟันฝ่าวิกฤต”
การลดขนาดกำลังคนภาครัฐ กรุงเทพมหานคร สำนักงาน ก.พ. 2542
- ปราณี จิตกรรมกิจศิลป์ การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน
กรุงเทพมหานคร คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2531
- ปิยธิดา ตรีเดช เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข : เครื่องมือเพื่อการบริหารงานสาธารณสุข
กรุงเทพมหานคร คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2537
- วิจิตรา พูลเพิ่มทรัพย์ หลักการบัญชีต้นทุน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2540
- สำนักงาน ก.พ. คู่มือการจ้างเหมาบริหาร กรุงเทพมหานคร สำนักงาน ก.พ. 2542
- องค์อร เสสสะเวช “ผลงานทางวิชาการเพื่อประเมินบุคคล” การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
สำนักงานประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรื สิงหาคม 2544
- อนุวัฒน์ ศุภชุตikul ความรู้เบื้องต้นในการวิเคราะห์ต้นทุนของสถานบริการสาธารณสุข วิทยาลัย
การสาธารณสุข สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2539

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์หัวหน้าส่วนและพนักงานประจำ/ตัวแทน
ของงานอำนวยการวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว

**แบบสัมภาษณ์ต้นทุนการจ้างเป็นพนักงานประจำ
ปฏิบัติงานอ่านมาตรวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว**

1. ชื่อ ..... นามสกุล .....
เพศ ..... อายุ ..... ปี สถานภาพ .....
- ระดับการศึกษา ..... โรคประจำตัว .....
2. ตำแหน่ง ..... ระยะเวลาการทำงาน ..... ปี
เงินเดือน ..... บาท/เดือน
3. สวัสดิการที่ท่านเบิกจ่าย มีดังนี้
  - 3.1 ค่ารักษาพยาบาลให้กับตนเอง ..... บาท/เดือน
  - 3.2 ค่ารักษาพยาบาลให้กับครอบครัว ..... บาท/เดือน
  - 3.3 ค่าเล่าเรียนบุตร ..... บาท/ปี
  - 3.4 ค่าพาหนะเหมาจ่าย ..... บาท/วัน
  - 3.5 เงินช่วยเหลือค่าน้ำประปา ..... บาท/เดือน
4. ท่านได้รับเงินโบนัสหรือไม่
  - 4.1 ได้รับ
  - 4.2 ไม่ได้รับ
5. จากข้อ 4. หากท่านได้รับ ท่านได้รับเงินโบนัสประมาณเท่าใดของจำนวนเดือนใน 1 ปี
.....
6. ท่านได้รับเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือไม่
  - 6.1 ได้รับ
  - 6.2 ไม่ได้รับ
7. จากข้อ 6. หากท่านได้รับ ท่านได้รับเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอย่างไร
.....

**แบบสัมภาษณ์ต้นทุนการจ้างเหมาเป็นตัวแทน
ปฏิบัติงานอำนาจมาตรวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว**

1. ชื่อ ..... นามสกุล .....
- เพศ ..... อายุ ..... ปี สถานภาพ .....
- ระดับการศึกษา ..... โรคประจำตัว .....
2. ตำแหน่ง ..... ระยะเวลาการทำงาน ..... ปี
- เงินค่าจ้างเหมาตอบแทน ..... บาท/เดือน
3. ท่านได้รับสวัสดิการจากการปฏิบัติงานหรือไม่
  - 3.1 ได้รับ
  - 3.2 ไม่ได้รับ
4. จากข้อ 3. หากท่านได้รับ ท่านได้รับสวัสดิการอะไรบ้าง
.....
5. ท่านได้รับเงินโบนัสหรือไม่
  - 5.1 ได้รับ
  - 5.2 ไม่ได้รับ
6. จากข้อ 5. หากท่านได้รับ ท่านได้รับเงินโบนัสประมาณเท่าใดของจำนวนเดือนใน 1 ปี
.....
7. ท่านได้รับเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือไม่
  - 7.1 ได้รับ
  - 7.2 ไม่ได้รับ
8. จากข้อ 7. หากท่านได้รับ ท่านได้รับเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอย่างไร
.....

ภาคผนวก ข
สัญญาตั้งตัวแทน

สัญญาตั้งตัวแทน

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ ที่ทำการประกันครหลวง เลขที่ 400 ถนนประชาชื่น แขวงทุ่ง
สองห้อง เขตหลักสี่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....
ระหว่าง การประกันครหลวง โดย ..... ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ซึ่ง
ต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ตัวการ” ฝ่ายหนึ่ง กับ ..... อายุ ..... ปี ตั้ง
บ้านเรือนอยู่เลขที่ .....
ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ตัวแทน” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญา ดังมีข้อความ
ต่อไปนี้

ข้อ 1. ตัวการตกลงแต่งตั้งตัวแทน และตัวแทนตกลงรับดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ด้าน
บริการผู้ใช้น้ำในพื้นที่สำนักงานประปาสาขา..... โดยตัวแทนต้องปฏิบัติงานตาม
ที่ได้รับมอบหมายและตามหลักเกณฑ์ และหรือคู่มือวิธีปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนที่ตัวการกำหนด โดย
ยกเลิกสัญญาตั้งตัวแทนฉบับลงวันที่ ..... และให้ใช้สัญญาฉบับนี้แทน

ข้อ 2. ตัวการสัญญาว่าจะจ่ายเงินบำเหน็จเป็นค่าตอบแทนให้แก่ตัวแทน ตามอัตราที่
ตัวการกำหนด โดยตัวการจะจ่ายเงินดังกล่าวให้ตัวแทนเดือนละหนึ่งครั้ง

นอกจากเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว ตัวแทนไม่มีสิทธิ์เรียกร้องเงินหรือสิทธิประโยชน์
อย่างหนึ่งอย่างใดจากตัวการอีก

ข้อ 3. ตัวแทนสัญญาว่าจะกระทำการต่าง ๆ ตามสัญญานี้ด้วยตนเอง หากมีความ
เสียหายใด ๆ เกิดขึ้น ตัวแทนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายให้แก่ตัวการจนครบถ้วนภายในระยะเวลา
ที่ตัวการกำหนด เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดแต่เหตุสุดวิสัย หรือเพราะวัสดุอุปกรณ์ของตัวการ หรือ
ไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของตัวแทน หรือไม่ได้เกิดจากการกระทำโดย
จงใจหรือประมาทเลินเล่อของตัวแทน หรือไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยปราศจากอำนาจ หรือไม่ได้
กระทำนอกเหนืออำนาจของตัวแทน

เพื่อเป็นหลักประกันการชดใช้ค่าเสียหายแก่ตัวการ ตัวแทนได้จัดหาหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างมามอบให้แก่ตัวการในวันทำสัญญาดังต่อไปนี้

1. เงินสด
2. หนังสือค้ำประกันของธนาคาร
3. ใช้บุคคลซึ่งเป็นพนักงานการประปานครหลวงตั้งแต่ระดับ 6 ขึ้นไป เป็นผู้ค้ำประกัน
4. โฉนดที่ดินที่ได้จดทะเบียนจำนองกับการประปานครหลวง

ข้อ 4. สัญญานี้มีกำหนด 3 ปี นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะเลิกสัญญา จะต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน ในกรณีเช่นนี้คู่สัญญาไม่มีสิทธิ์โต้แย้งหรือเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ต่อกัน และหากคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งปฏิบัติผิดข้อสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิ์บอกเลิกสัญญาเป็นหนังสือได้ทันที โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า

ข้อ 5. หากตัวแทนทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งของสัญญานี้ ตัวแทนตกลงยินยอมชดใช้บรรดาค่าเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ตัวการพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีของค่าเสียหายที่เกิดขึ้น โดยตัวการมีสิทธิ์ที่จะบังคับชำระค่าเสียหายจากหลักประกันตามข้อ 3. หากหลักประกันไม่พอชำระหนี้ ตัวการมีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องเอาจากตัวแทนจนครบถ้วน

ในกรณีที่สัญญาสิ้นสุดลง ตัวแทนต้องส่งมอบเงินและเอกสารใด ๆ ของตัวการคืนแก่ตัวการ ภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้นสุดของสัญญา ส่วนหลักประกันและเอกสารใด ๆ ของตัวแทนตามสัญญาข้อ 3 ตัวการจะคืนให้เมื่อตัวแทนพ้นจากภาระผูกพันในการเป็นตัวแทนแล้ว

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ ..... ตัวการ
( )

ลงชื่อ ..... ตัวแทน
( )

ลงชื่อ ..... พยาน
( )

ลงชื่อ ..... พยาน
( )

ภาคผนวก ก

ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง การประปานครหลวง ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
ของงานอ่านมาตรวัดน้ำ และงานระงับการใช้น้ำประปาชั่วคราว

ข้อบังคับการประปานครหลวง
ฉบับที่ 130
ว่าด้วย ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของพนักงาน
พ.ศ. 2550

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับการประปานครหลวง ว่าด้วย ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของพนักงาน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 24(5) แห่งพระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการประปานครหลวง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ประกอบกับมติคณะกรรมการการประปานครหลวง เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2550 คณะกรรมการการประปานครหลวงจึงวางข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ 1. ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 130 ว่าด้วย ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของพนักงาน พ.ศ. 2550"

ข้อ 2. ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 128 ว่าด้วย ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของพนักงาน พ.ศ. 2549

ข้อ 4. เพื่อประโยชน์ในการเทียบตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ให้ตำแหน่งหลักของพนักงานการประปานครหลวงเป็นไปตามบัญชีหมายเลข 1 และตำแหน่งเทียบเท่าตำแหน่งหลักให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข 2 ท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ 5. บัญชีเงินเดือนของพนักงานให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข 3 ท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ 6. การแบ่งกลุ่มงานและอัตราเงินเดือนตามกลุ่มงานของพนักงาน ให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข 4 ท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ 7. จำนวนอัตรา ตำแหน่งของพนักงาน ตลอดจนการแบ่งส่วนงานของการประปานครหลวง เป็นไปตามที่ผู้ว่าการกำหนด ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประปานครหลวง

บทเฉพาะกาล

ข้อ 8. เมื่อข้อบังคับฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หลักเกณฑ์ หรือวิธีปฏิบัติใดที่อ้างถึงข้อบังคับการประปานครหลวง ฉบับที่ 128 ให้ถือว่าอ้างถึงข้อบังคับนี้

ยกเลิกความในข้อ 3

โดยคำสั่งที่ 256/2552

สั่ง ณ วันที่ 15 ก.ค. 2552

คำสั่งการประปานครหลวง

ที่ ๘๖/๒๕๕๑

เรื่อง กำหนดอัตราค่าการจ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทน

อนุสนธิ คำสั่งการประปานครหลวงที่ ๓๘๕/๒๕๔๗ สั่ง ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ เรื่อง กำหนดอัตราค่าการจ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทน นั้น เพื่อให้การอ่านมาตรวัดน้ำทุกสาขาเป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับการปรับปรุงการอ่านมาตรวัดน้ำตามระบบ DMA อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ ของระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ ๕๕ ว่าด้วย ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ (พ.ศ. ๒๕๔๖) จึงกำหนดอัตราค่าการจ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทนเป็นรายเดือน ดังต่อไปนี้ และให้ยกเลิกคำสั่งการประปานครหลวงที่ ๓๘๕/๒๕๔๗ สั่ง ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๗

๑. ตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่อ่านมาตรวัดน้ำ

๑.๑ กรณีตัวแทนใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ของการประปานครหลวง

ก. ให้จ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่อ่านมาตรวัดน้ำที่เดียว ในอัตรารายละ ๓.๐๐ บาท (สามบาทถ้วน) ของจำนวนมาตรวัดน้ำที่ดำเนินการได้

สำหรับตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่อ่านมาตรวัดน้ำใหญ่ มาตรฐานการและมาตรฐานติดตั้งชั่วคราวขนาดตั้งแต่ ๑๑ ๑/๒ นิ้วขึ้นไป ให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตรารายละ ๘.๐๐ บาท (แปดบาทถ้วน) ของจำนวนมาตรวัดน้ำที่ดำเนินการได้

ข. ให้จ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่อ่านมาตรวัดน้ำเล็กพร้อมส่งใบแจ้งหนี้ ในอัตรารายละ ๓.๕๐ บาท (สามบาทห้าสิบสตางค์) ของจำนวนมาตรวัดน้ำที่ดำเนินการได้

สำหรับตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่อ่านมาตรวัดน้ำใหญ่ มาตรฐานการและมาตรฐานติดตั้งชั่วคราวขนาดตั้งแต่ ๑๑ ๑/๒ นิ้วขึ้นไป พร้อมส่งใบแจ้งหนี้ให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตรารายละ ๑๐.๐๐ บาท (สิบบาทถ้วน) ของจำนวนมาตรวัดน้ำที่ดำเนินการได้

๑.๒ กรณีตัวแทนใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ของตัวเอง

ก. ให้จ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่อ่านมาตรวัดน้ำที่เดียว ในอัตรารายละ ๕.๐๐ บาท (ห้าบาทถ้วน) ของจำนวนมาตรวัดน้ำที่ดำเนินการได้

สำหรับตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่อ่านมาตรวัดน้ำใหญ่ มาตรฐานการและมาตรฐานติดตั้งชั่วคราว ขนาดตั้งแต่ ๑๑ ๑/๒ นิ้วขึ้นไป ให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตรารายละ ๑๐.๐๐ บาท (สิบบาทถ้วน) ของจำนวนมาตรวัดน้ำที่ดำเนินการได้

ข. ให้จ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทนที่ปฏิบัติหน้าที่อ่านมาตรวัดน้ำเล็กพร้อมส่งใบแจ้งหนี้ ในอัตรารายละ ๗.๐๐ บาท (เจ็ดบาทถ้วน) ของจำนวนมาตรวัดน้ำที่ดำเนินการได้

คำสั่งการประปานครหลวง
ที่ ๑๐๖ /๒๕๕๒

ยกเลิก ข้อ 2.1 และ 2.2

โดยคำสั่งที่ 204/2552

สั่ง ณ วันที่ 1 มิ.ย. 2552

เรื่อง กำหนดมาตรฐานการอ่านมาตรวัดน้ำ และกำหนดอัตราจ่ายเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำและการส่งใบแจ้งหนี้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและปรับปรุงมาตรฐานการอ่านมาตรวัดน้ำให้เหมาะสม และสอดคล้องกับคู่มือปฏิบัติงานของสำนักงานประปาสาขา พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่องติดตั้งประปาใหม่ ขั้นตอนปฏิบัติงานของส่วนอ่านมาตร ข้อ ๑๓ และเรื่องการอ่านมาตรวัดน้ำและออกใบแจ้งหนี้ค่าน้ำประปา รวมทั้ง ปรับปรุงแก้ไขอัตราจ่ายเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำและการส่งใบแจ้งหนี้ ณ สถานที่ใช้น้ำ ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามแผนการตลาดเชิงรุก โดยเฉพาะในพื้นที่เขตขยายงานและมีจำนวนผู้ใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น จึงกำหนดมาตรฐานการอ่านมาตรวัดน้ำ อัตราการจ่ายเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำและอัตราการจ่ายเงินการส่งใบแจ้งหนี้ ณ สถานที่ใช้น้ำและหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำของสำนักงานประปาสาขาต่างๆ ดังนี้

๑. กำหนดมาตรฐานการอ่านมาตรวัดน้ำ

สำนักงานประปาสาขา	๑.๑ มาตรฐานการอ่านมาตร (มาตร/คน/เดือน)	๑.๒ เทียบการอ่านมาตรรายใหญ่ ๑ ราย/มาตรรายเล็ก (เพื่อคิดเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำ)
ดุขุมวิท	๒,๖๘๐	๒.๗
พระโขนง	๒,๗๑๐	๒.๗
สมุทรปราการ	๒,๖๘๐	๒.๗
พญาไท	๒,๘๗๐	๒.๗
ทุ่งมหาเมฆ	๓,๐๑๐	๒.๘
แก่นศรี	๓,๑๑๐	๓.๐
ลาดพร้าว	๒,๘๐๐	๒.๗
นนทบุรี	๒,๗๑๐	๒.๗
ประเวศชัย	๒,๗๖๐	๒.๗
บางเขน	๒,๗๖๐	๒.๗
มีนบุรี	๒,๗๕๐	๒.๗
บางกอกน้อย	๒,๘๒๐	๒.๗
ตากสิน ๑	๒,๘๘๐	๒.๘
ตากสิน ๒	๒,๘๒๐	๒.๘
ภาษีเจริญ	๒,๗๘๐	๒.๗
บางบัวทอง	๒,๗๖๐	๒.๗

๒. การคิดจำนวนรายของการอ่านมาตรวัดน้ำเพื่อใช้ในการคิดค่าใช้จ่ายส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำ

๒.๑ ให้คิดจำนวนรายของการอ่านมาตรราชการและมาตรติดตั้งชั่วคราวทุกขนาดต่อรายเทียบเท่ากับมาตร รายใหญ่ ๑ ราย

คำสั่งการประสานครหลวง

ที่ 16๒ /2548

เรื่อง กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่ายส่งเสริมงานบริการมาตรวัดน้ำ

เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและส่งเสริมให้พนักงานขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน ทั้งในเวลาทำการปกติ และนอกเวลาทำการปกติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 33 (2) แห่งพระราชบัญญัติการประสานครหลวง พ.ศ. 2510 จึงกำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าใช้จ่ายส่งเสริมงานบริการมาตรวัดน้ำแก่พนักงานในสำนักงานประปาสาขา ดังต่อไปนี้

1. ในคำสั่งนี้

“งานบริการมาตรวัดน้ำ” หมายความว่า งานตามข้อ 2, ข้อ 3, ข้อ 4 และข้อ 5 ของคำสั่งนี้

2. งานเปลี่ยนมาตรวัดน้ำ ให้ทุกสาขามีมาตรฐานงานเปลี่ยนมาตรวัดน้ำขนาด ½" - 1" ได้จำนวน 4.5 มาตรฐาน/คน/วัน

ขอบเขตของงาน ทำการถอดมาตรวัดน้ำเดิมออกแล้วติดตั้งมาตรวัดน้ำตัวใหม่แทนที่เดิม พร้อมทั้งผูกถวดประทับตรา และบันทึกรายการเปลี่ยนมาตรวัดน้ำ และรายงานข้อมูลส่งส่วนควบคุมรายได้

3. งานผูกถวด นักชำระเงิน นักหมายชี้แจงผู้ใช้น้ำ หรือตรวจสอบมาตรวัดน้ำทุกขนาด หากมอบหมายให้พนักงาน 1 คน ไปปฏิบัติงานให้คิดเทียบมาตรฐานเป็นงานเปลี่ยนมาตรวัดน้ำได้ 0.25 เท่า

4. งานบริการเกี่ยวกับมาตรวัดน้ำในลักษณะอื่นๆ กำหนดหน่วยคูณมาตรฐานเทียบเป็นงานเปลี่ยนมาตรวัดน้ำขนาด ½" - 1" ได้ตามตารางต่อไปนี้

รายการ	หน่วยคูณมาตรฐานตามขนาดมาตรวัดน้ำ						
	½" - 1"	1 ½"	2"	3"	4" - 6"	8" - 10"	12"
1. ปรับมาตรตะแกง หรือมาตรคว่ำหน้าให้ตรง	0.75	1.68	2.70	4.50	6.75	9.00	13.50
2. เปลี่ยนมาตรหรือซ่อมประตุน้ำและอุปกรณ์	1.00	2.25	2.70	4.50	6.75	9.00	13.50
3. ถอดมาตรหรือบรรจบมาตรหรือทดสอบมาตร	1.00	2.25	2.70	4.50	6.75	9.00	13.50
4. บรรจบท่อหรือตัดท่อภายนอกกรณีงัดใช้น้ำชั่วคราว หรือถอดบรรจบมาตรฝาก	1.50	3.37	4.05	6.75	10.12	13.50	13.50
5. ซ่อมพื้นผิว	2.00	2.00	2.50	2.50	3.00	3.00	3.00

คำสั่งการประปานครหลวง

ที่ ๒๐๕ /๒๕๕๒

เรื่อง กำหนดมาตรฐานการอ่านมาตรวัดน้ำ และกำหนดอัตราจ่ายเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำ
และการส่งใบแจ้งหนี้
(แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 1)

อนุสนธิ คำสั่งการประปานครหลวง ที่ ๑๔๖/๒๕๕๒ สั ง ฃ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒ เรื่อง กำหนดมาตรฐานการอ่านมาตรวัดน้ำ และกำหนดอัตราจ่ายเงินส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำและการส่งใบแจ้งหนี้ นั้น เพื่อให้การคิดค่าใช้จ่ายส่งเสริมการอ่านมาตรวัดน้ำทุกสาขาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับการปรับปรุงการอ่านมาตรวัดน้ำตามระบบ DMA จึงให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๒ ของคำสั่งการประปานครหลวง ที่ ๑๔๖/๒๕๕๒ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ ๒.๑ ให้คิดคำนวณการอ่านมาตรราชการและมาตรติดตั้งชั่วคราว ขนาดตั้งแต่ Ø ๑ ๑/๒ นิ้ว ขึ้นไป ต่อรายเทียบเท่ากับมาตรรายใหญ่ ๑ ราย”

“ ๒.๒ ในการคำนวณจำนวนรายของการอ่านมาตรวัดน้ำ เพื่อจ่ายเงินส่งเสริมการอ่านมาตรรายใหญ่ การอ่านมาตรราชการ และการอ่านมาตรติดตั้งชั่วคราว ขนาดตั้งแต่ Ø ๑ ๑/๒ นิ้ว ขึ้นไป ให้คำนวณโดยเทียบจากตารางข้อ ๑.๒”

ทั้งนี้ ตั้งแต่วัดการอ่านมาตรวัดน้ำเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

สั ง ฃ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๑๕๖ ๑๕๖๑

(นายเจริญ ชัยกิตติศิลป์)

ผู้ว่าการการประปานครหลวง

คำสั่งการประปานครหลวง
ที่ ๒๗๙/๒๕๕๑

เรื่อง การกำหนดผู้ปฏิบัติงานเฉพาะตำแหน่ง และการเบิกค่าพาหนะในลักษณะเหมาจ่ายเป็นรายวัน

เพื่อให้การดำเนินงานของการประปานครหลวงเป็นไปด้วยดี และเป็นประโยชน์ต่อกิจการของการประปานครหลวง อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ ของระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ ๓๔ ว่าด้วยการใช้ยานพาหนะในการปฏิบัติงาน (พ.ศ.๒๕๔๔) จึงให้ผู้ปฏิบัติงานที่ต้องออกไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ และการประปานครหลวงมิได้จัดยานพาหนะให้ มีสิทธิเบิกค่าพาหนะในลักษณะเหมาจ่ายเป็นรายวันเฉพาะวันที่ออกไปปฏิบัติงานตามหน้าที่ ดังนี้

๑. ให้เบิกได้ในอัตราวันละ ๑๔๐ บาท สำหรับผู้ปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้
    - ๑.๑ ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่อ่านมาตร เก็บเงิน ระวังการใช้น้ำชั่วคราว ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานประปาสาขาให้เร่งรัดหนี้ และผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานนอกสถานที่
    - ๑.๒ ผู้ปฏิบัติงานของส่วนบริการมาตรวัดน้ำ สำนักงานประปาสาขา
    - ๑.๓ ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่ช่างสำรวจของส่วนสำรวจออกแบบ สำนักงานประปาสาขาในการสำรวจออกแบบงานต่อใหม่ งานติดตั้งประปา งานย้ายมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติงานวันละไม่น้อยกว่า ๓ ราย
    - ๑.๔ ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานประปาสาขา ที่ทำหน้าที่ช่างควบคุมงานก่อสร้างวางท่อประปาและงานปรับปรุงระบบท่อประปา ซึ่งในสัญญามิได้ระบุให้ผู้รับจ้างจัดยานพาหนะให้และปฏิบัติงานในสนามวันละไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมง
  ๒. ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่ช่างสำรวจ ช่างตรวจสอบควบคุมงานประปาเอกชน และผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่ติดต่อดูประสานงานกับหน่วยงานภายใน หรือภายนอกการประปานครหลวงของฝ่ายสำรวจและออกแบบ ฝ่ายมาตรฐานวิศวกรรมและแผนที่ ให้เบิกค่าพาหนะในลักษณะเหมาจ่ายตามระยะทางรวมทั้งไปและกลับโดยประมาณ ดังต่อไปนี้
    - ๒.๑ ระยะทางตั้งแต่ ๑๕ กิโลเมตร แต่ไม่ถึง ๓๕ กิโลเมตร เบิกได้ในอัตราวันละ ๑๐๐ บาท
    - ๒.๒ ระยะทางตั้งแต่ ๓๕ กิโลเมตรขึ้นไป เบิกได้ในอัตราวันละ ๑๔๐ บาท
 ส่วนผู้ปฏิบัติงานอื่นให้เบิกจ่ายตามระเบียบการประปานครหลวง ว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน
- ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป และให้ยกเลิกคำสั่งการประปานครหลวงที่ ๒๗๑/๒๕๔๘ ตั้ง ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ตั้ง ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๑

นายเจริญ ชัยกิตติศิลป์
(นายเจริญ ชัยกิตติศิลป์)
ผู้ว่าการการประปานครหลวง

ยกเลิกเฉพาะความ ในข้อ 8.1 เท่านั้น
ยกเลิกโดยระเบียบ กปน. ที่ 55/2548
ลง วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548

ระเบียบการประปานครหลวง

ฉบับที่ ๕๕

ว่าด้วย ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ

(พ.ศ. ๒๕๔๖)

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การตั้งตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำให้เหมาะสม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ ๕๕ ว่าด้วย ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ (พ.ศ. ๒๕๔๖)”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ ๕๕ ว่าด้วย ตัวแทนจัดเก็บและตัวแทนอำนาจ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

บรรดา ระเบียบ คำสั่ง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ให้รองผู้ว่าการ (บริการ) รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕. ในระเบียบนี้

“ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ” หมายความว่า เอกชนที่การประปานครหลวงตั้งให้เป็นตัวแทนปฏิบัติงานในด้านบริการผู้ใช้น้ำตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่การประปานครหลวงกำหนด

ข้อ ๖. ให้จ่ายเงินบำเหน็จตอบแทนแก่ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำตามอัตรา และเงื่อนไขที่การประปานครหลวงกำหนด โดยผู้จัดการสำนักงานประปาสาขาเป็นผู้อนุมัติการจ่ายเงิน

ข้อ ๗. ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำต้องจัดหาผู้รับประกัน หรือหลักทรัพย์ ซึ่งมีมูลค่าตามอัตราและเงื่อนไขที่การประปานครหลวงกำหนดมาค้ำประกันต่อการประปานครหลวง

ข้อ ๘. การเก็บรักษาหลักทรัพย์ค้ำประกัน

๘.๑ เงินสด พันธบัตร หรือหนังสือค้ำประกันให้กองการเงินเก็บรักษาไว้

๘.๒ โฉนดที่ดิน ให้ฝ่ายกฎหมายจดทะเบียนไว้ก่อนแล้วส่งให้กองการเงินเก็บรักษาไว้

ข้อ ๙. การตั้งตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ต่อไปนี้

๙.๑ ให้ผู้จัดการสำนักงานประปาสาขาเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่หรือเส้นทาง และจำนวนผู้ใช้น้ำในส่วนที่เกินจากมาตรฐานที่ผู้ปฏิบัติงานของการประปานครหลวงสามารถดำเนินการได้ ซึ่งประสงค์จะมอบให้ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำดำเนินการ แล้วทำรายงานเสนอขอความเห็นชอบจากรองผู้ว่าการ (บริการ) ก่อนส่งให้ฝ่ายกฎหมายดำเนินการตามข้อ ๙.๓ ต่อไป

ระเบียบการประปานครหลวง
ฉบับที่ ๕๕
ว่าด้วย ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ
(พ.ศ. ๒๕๕๘)

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การเก็บรักษาหลักทรัพย์ค้ำประกันตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓(๒) แห่งพระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ ๕๕ ว่าด้วย ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ (พ.ศ. ๒๕๕๘)”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๘.๑ ของระเบียบการประปานครหลวง ฉบับที่ ๕๕ ว่าด้วย ตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการผู้ใช้น้ำ (พ.ศ. ๒๕๕๖) และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๘.๑ เงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาลที่ได้โอนเปลี่ยนชื่อเป็นของการประปา นครหลวงแล้ว หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารหรือสลากออมสิน หรือสลากรธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร ให้กองการเงินเก็บรักษาไว้”

ประกาศ ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายพิพิธ พรหมสิทธิ์)

ผู้ว่าการการประปานครหลวง

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวมานี อติเรกถาวร
วัน เดือน ปีเกิด	9 สิงหาคม 2509
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีการศึกษา 2535
สถานที่ทำงาน	สำนักงานประปาสาขาแม่น้ำศรี การประปานครหลวง
ตำแหน่ง	วิทยากร 5 ส่วนควบคุมรายได้ กองรายได้